

343.15012

๘๔๘๙๓

ร. 3

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท

ของ

สุนทร วิไลลักษณ์

๕๕ พ.ค. ๒๕๔๑

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม ๒๕๔๐

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

63524

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สุนทร วิไลลักษณ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2540

ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครูในด้าน
ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ
และการวัดผลและประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการดังกล่าว

กลุ่มตัวอย่างคือ ครูสายการสอน สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา
2539 จำนวน 288 คน รวม 16 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบ
สอบถามมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย
ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา มีประสบการณ์ในการทำงาน และมีเพศต่างกัน มีความ
คิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
2. ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา มีประสบการณ์ในการทำงาน และมีเพศต่างกัน มีความ
คิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน

ACADEMIC AFFAIR MANAGEMENT OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION IN BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

SOONTHORN WILAILUK

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinvirot University

March 1997

The purpose of this study was to study the academic affair management of Secondary School administrators, under the Department of General Education in Bangkok Metropolis. In the teacher's view on four points of Academic administration, Teaching and learning management Arrange activity to promote academy and Measurement and evaluation and to compare the teacher's view to academic affair management. The subjects of the study were Unstructors under the Department of General Education in Bangkok Metropolis in the academic year of 1996 from 16 schools. The research instrument was the scale questionnaire designed by researcher. The Data obtained was statistically analyzed by arithmetic mean standard deviation and t - test.

The results of the study were as follows :

1. The teachers who have different degree, work experience, different sex, have the same view on academic affair management of Secondary School are medium each point;
2. The teacher who have different degree, have no difference view on the academic affair management of Secondary School.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....
(อาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์)
.....
(ผศ.ดร.ไพโรจน์ เปาใจ)

ประธาน

กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....
(อาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์)
.....
(ผศ.ดร.ไพโรจน์ เปาใจ)

ประธาน

กรรมการ

.....
(อาจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 12 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2540

ประกาศศุภณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน โดยเฉพาะอาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผศ.ดร.ไพโรจน์ เบาใจ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำปรึกษาในการทำปริญญานิพนธ์อย่างใกล้ชิด จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ได้ให้เกียรติและให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า ตลอดจนแนะนำให้ข้อคิดเห็น เพื่อให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขในการสร้างแบบสอบถาม จนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบพระคุณครู-อาจารย์ทุกท่าน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผลในการจัดเก็บข้อมูลมีความสมบูรณ์อย่างมาก

สุดท้ายขอขอบพระคุณคุณธรรมย์ สถาปิตานนท์ ผู้ให้กำลังใจตลอดเวลาของการทำวิจัย รวมทั้งญาติมิตรที่ใกล้ชิดทุกท่านที่เป็นกำลังใจเสมอมา

สุนทร วิไลลักษณ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
✓ การบริหารงานวิชาการ	7
ความหมายของการบริหารวิชาการ	7
ความสำคัญของงานวิชาการ	8
ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	9
หลักการบริหารงานวิชาการ	13
การบริหารหลักสูตร	15
การจัดการเรียนการสอน	19
การจัดกิจกรรมทางวิชาการ	23
การวัดผลและประเมินผล	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	38
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	42

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	98
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	98
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	99
การวิเคราะห์ข้อมูล	99
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
อภิปรายผล	100
ข้อเสนอแนะ	106
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	107
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	115
ประวัติย่อของผู้วิจัย	125

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง	
จำแนกตามโรงเรียน	44
3 แสดงร้อยละของครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามโรงเรียน	49
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการบริหารหลักสูตร จำแนกเป็นรายชื่อ	51
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ	53
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมวิชาการ จำแนกเป็นรายชื่อ	55
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกเป็นรายชื่อ	58
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยจำแนกเป็นรายด้าน และโดย รวมทุกด้าน	61
9 เปรียบเทียบทัศนะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหาร หลักสูตร จำแนกตามวุฒิการศึกษา	62

10	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	64
11	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	67
12	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามวุฒิการศึกษา	70
13	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	73
14	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารหลักสูตร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	74
15	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	76
16	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	79
17	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	82
18	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	85
19	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารหลักสูตร จำแนกตามเพศ	86
20	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามเพศ	88

21	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการจัด กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จำแนกตามเพศ	91
22	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการวัด ผลและประเมินผล จำแนกตามเพศ	94
23	เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ	97

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสภาวะที่บ้านเมืองกำลังพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างรวดเร็ว ทำให้การจัดการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันลักษณะงานมีความซับซ้อนมาก การนำนวัตกรรมใหม่ ๆ และสื่อการสอนที่จำเป็นได้นำมาใช้ในการสอนครู อาจารย์ ผู้บริหารจึงมีภารกิจและความรับผิดชอบมากขึ้นกว่าเดิม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความรับผิดชอบของโรงเรียน เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตของประชากรให้สูงขึ้น

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการดำเนินการขององค์การในฐานะเป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชา และริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย (สมพงษ์ เกษมสิน. 2521 : 220) ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายและโครงการต่าง ๆ ไปสู่ปฏิบัติ และเป็นผู้ซึ่งความสำเร็จขององค์การ ถ้ามีผู้บริหารมีคุณลักษณะ และความสามารถที่เหมาะสมถูกต้องตามทฤษฎีบริหารแล้วก็จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงาน (กรมสามัญศึกษา. 2531 : 5 - 6)

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) มุ่งเน้นที่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพและคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีความสุข ซึ่งหากสามารถที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพให้เป็นเช่นนั้นได้แล้ว ในที่สุดบุคคลเหล่านั้นจะเป็นกำลังสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้กับชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติตามทิศทางที่มุ่งหวังไว้ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544))

กรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีบทบาทและหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนาเยาวชนในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยกรมสามัญศึกษามีความมุ่งหวังที่จะให้การศึกษากลายเป็นกระบวนการที่จะพัฒนาเยาวชนอย่างสมดุล

รอบด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคม และสอดคล้องกับความต้องการส่วนบุคคล
ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยมุ่งเน้นความเสมอภาคทางการศึกษา การมีสุขภาพพลานามัย
ที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีความสามารถในการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความสามารถในการแก้ปัญหา
และการจัดการ ฯลฯ (สรุปร่างแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 8 กรมสามัญศึกษา. 2539 :
1 - 3)

การที่จะบริหารโรงเรียนให้บรรลุจุดหมายที่กรมสามัญศึกษาได้วางนโยบายและแนวทาง
ไว้ต้องอาศัยการบริหารงานทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรการและ
การเงิน งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชน (สรุปร่างแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 8 กรมสามัญศึกษา. 2539 : 15)

จากการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และมาตรการของกรมสามัญศึกษา กำหนดให้
โรงเรียนมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากชุมชนและท้องถิ่น และมีมาตรการ
กำหนดขนาดของโรงเรียนในแต่ละภูมิภาคที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ
ประสิทธิภาพ เหมาะสมกับภูมิภาคและท้องถิ่น (สรุปร่างแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 8 กรม
สามัญศึกษา. 2539 : 3 - 4) เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ปัจจุบันมาตรฐานการยอมรับของชุมชน
ต่อโรงเรียนไม่เท่ากัน จึงทำให้เกิดปัญหาในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง
ปัจจัยที่ทำให้มาตรฐานของโรงเรียนไม่ทัดเทียมกันมีหลายประการ ปัจจัยหนึ่ง คือผู้บริหาร

ผู้บริหารจะบริหารโรงเรียนให้เป็นไปตามความต้องการของรัฐและของสังคมให้บรรลุผล
สำเร็จนั้น ผู้บริหารต้องบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างสูงสุดแก่ผู้เรียน
เพราะเหตุว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่ง เปรียบเสมือนหัวใจของสถาน
ศึกษา มิลเลอร์ (Miller. 1965 : 175) ผู้บริหารโรงเรียนต้องเอาใจใส่ดูแลติดตามเป็น
พิเศษ และควรมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการให้ได้มาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนด โดยเน้น
การฝึกทักษะและเพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาชีพ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสังคมตามวัตถุประสงค์
และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) และเร่งพัฒนา
กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยรูปแบบ วิธีการ เนื้อหา และเทคโนโลยีที่หลากหลาย
ทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาประเทศ
(สรุปร่างแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 8 กรมสามัญศึกษา. 2539 : 6)

จะเห็นว่าการจัดการเป็นตัวชี้ว่าโรงเรียนใดมีมาตรฐาน หรือจะกล่าวได้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารว่าจะเอาจริงเอาจังกับการบริหารงานวิชาการเพียงใด และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการมากน้อยแค่ไหน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความพร้อมด้านงานวิชาการทั่วถึงก่อน (ชุตินา มินันส์. 2538 : 2)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบสภาพการบริหารงานวิชาการ ตลอดจนศึกษาทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้เป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีความสมบูรณ์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ การวัดผลประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิ การศึกษา เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อเป็นการค้นหาข้อมูลในการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และผู้ที่รับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพการมัธยมศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตรงตามเป้าหมายของการจัดการมัธยมศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวนเป็นรายด้าน 4 ด้าน การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ การวัดผลและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นครูที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2539 จำนวน 120 โรงเรียน รวม 2,165 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ดังนี้

2.2.1 มีโรงเรียนอยู่จำนวน 8 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มสุ่มอย่างง่ายได้ 2 โรงเรียน จะได้โรงเรียนทั้งหมด 16 โรงเรียน คือ มัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ วัดบวรนิเวศ วัดสระเกศ เจ้าพระยาวิทยาคม ศรีอยุธยา มักกะสันพิทยา อนุที่รุทรารามวิทยาคม ประชาราษฎร์อุบลมณี มัธยมวัดปิ่นทองกลาง สตรีวิทยา 2 มัธยมศึกษาดอนตัน สุวรรณารามวิทยาคม วัดบวรมงคล ศึกษาอารีวิทยา ธนบุรีวรเทพีพลารักษ์ วัดนวลนรดิศ และไชยฉิมพลีวิทยาคม

2.2.2 สุ่มครูประจำสาย ม.1 - 6 มาสายละ 3 คน จะได้ครูโรงเรียนละ 18 คน จำนวน 16 โรงเรียน จึงเป็นครู 288 คน เพื่อนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของครูที่ปฏิบัติการสอน จำนวนเป็น

3.1.1 วุฒิกการศึกษา จำนวนเป็น

3.1.1.1 ปริญญาตรี

3.1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน จำแนกเป็น

3.1.2.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.2.2 สูงกว่า 10 ปี

3.1.3 เพศ จำแนกเป็น

3.1.3.1 เพศชาย

3.1.3.2 เพศหญิง

3.2 ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานบริหารหลักสูตร, การจัดการเรียนการสอน, การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล รวม 4 ด้าน

1.1 การบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาให้ครูในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 การนำหลักสูตรไปใช้ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร การเลือกเนื้อหารายวิชา การจัดเอกสารประกอบการสอนไปใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.2 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน การจัดห้องประจำวิชาทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ การวางแผนการสอน และบันทึกการสอน

1.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมงานวิชาการในหลักสูตร ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ในห้องเรียนมาแสดงผลงานให้ปรากฏ เช่น การจัดนิทรรศการ การประกวดแข่งขันประเภทต่าง ๆ การทำโครงงานวิทยาศาสตร์

1.4 การวัดผลและประเมินผล หมายถึง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำเครื่องมือ

วัดผล การกำหนดเกณฑ์การประเมินผล

2. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านหนึ่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

3. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานสายการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
2. ขอบข่ายของงานวิชาการ
3. หลักการบริหารงานวิชาการ
4. การบริหารหลักสูตร
5. การจัดการเรียนการสอน
6. การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ
7. งานวัดผลและประเมินผล
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายและความสำคัญของการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด (วิทยุ สาร. 2526 : 324 ; พวงรัตน์ วิเวกานนท์. 2526 : 14 ; กฤษณ์ ศรีสุภา. 2527 : 17) ส่วน เซอร์จิอวานนี และคนอื่น ๆ (Sergiovanni and other. 1980 : 267 - 268) กล่าวว่า การบริหารวิชาการจะเกี่ยวข้องกับการตั้งปรัชญาการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ จัดทำโครงการศึกษาต่าง ๆ การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร การสร้างบรรยากาศในสถานศึกษา และจัดการหาหลักสูตรการเรียนการสอน แต่ ลี และ แวนฮอร์น (Lee and Vanhorn. 1983 : 6) เห็นว่า การบริหารวิชาการ เป็นกระบวนการวางแผนด้านต่าง ๆ โดยการศึกษาวิธีการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาดูแลศึกษา

การบริหารงานวิชาการ จะสามารถนิยามว่าเป็นกระบวนการได้ เช่น มองในด้านกระบวนการดำเนินงานแล้ว หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นตั้งแต่กระบวนการกำหนดนโยบาย การวางแผนการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผล การสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หากมองการบริหารวิชาการในดำเนินงานของสถานศึกษา การบริหารวิชาการ ได้แก่ การควบคุม ดูแล หลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535 : 16)

ความสำคัญของงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องรับผิดชอบ และเป็นผู้นำทางวิชาการโดยทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำ และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ กระจายอำนาจและมอบหมายความรับผิดชอบให้ครูทุกคนเพื่อให้ได้ทำงานด้วยความเต็มใจ และตระหนักถึงหน้าที่สำคัญของครูเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนเต็มความสามารถ ผู้บริหารต้องตระหนักอยู่เสมอว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนั้น มีองค์ประกอบหลายอย่าง ซึ่งนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนแล้ว ยังมีกิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านวิชาการ และทักษะในการประกอบอาชีพของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูง บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องและส่งเสริมงานวิชาการในโรงเรียนก็คือครู ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารในโรงเรียนนั่นเอง

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 75) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ว่า งานหลักในการบริหารโรงเรียนน่าจะเป็นการสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปด้วยดี

นางเยาว์ ธาราศรีสุทธิ (2529 : 8) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นงานหลักและงานหัวใจของโรงเรียน เนื่องจากจุดประสงค์อันดับแรกในการตั้งโรงเรียนขึ้นมาก็เพื่อจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กนั่นเอง ส่วนงานอื่น ๆ นั้น เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กิติมา ปริทีติลล (2532 : 48) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญ โรงเรียนจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติเฉพาะ ลักษณะของงานวิชาการจึงเป็นเรื่องที่ครอบคลุมและกว้างขวางมาก การที่จะทำให้งานวิชาการดังกล่าวประสบผลสำเร็จได้ไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย ความสลับซับซ้อน และความละเอียดประณีตในเนื้อหาวิชาการต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารน่าจะได้อ้างแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการพัฒนาของสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั่นเอง นอกจากนี้ มิลเลอร์ (Miller. 1965 : 175) ยังกล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาที่สำคัญมากที่สุด คือ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดผลด้วย

สรุปได้ว่า ความสำคัญของงานวิชาการเป็นงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเพื่อจัดการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมทุกชนิด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้นักเรียนในโรงเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 62 - 65) ได้เสนอแนวทางไว้ว่า ผู้บริหารเป็นผู้ควบคุมโรงเรียน ซึ่งเป็นสถาบันทางวิชาการโดยตรง ผู้บริหารจึงต้องมีความรอบรู้ทางวิชาการ และจะต้องมีความรับผิดชอบงานด้านวิชาการที่สำคัญ ดังนี้

1. งานด้านเกี่ยวกับตัวครู ได้แก่ การจัดหาครูที่ติมาทำการสอน การปกครองครู การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่ครู การนิเทศการทำงานของครู การตรวจบันทึกการสอนของครู การพัฒนาตัวครู เช่น สนับสนุนให้ครูมีความสามารถในการแข่งขันวิชาการและวิชาชีพยิ่งขึ้น
2. งานด้านเกี่ยวกับตัวนักเรียน ได้แก่ การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ ความถนัด หรือความต้องการ การส่งเสริมนักเรียนในด้านวิชาการ การจัดการบริการห้องสมุด และแหล่งสำหรับบริการด้านวิชาการ การจัดการสอนซ่อมเสริม การติดต่อกับผู้ปกครอง
3. งานด้านการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดหาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อสะดวกในการค้นคว้าของครู เช่น หลักสูตร ประมวลการสอน

คู่มือครู การจัดหาวิทยากรท้องถิ่นหรือแหล่งความรู้ในท้องถิ่น การออกใบสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับผลการเรียน และปรับปรุงโครงการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ

4. งานด้านการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์ เจ้าหน้าที่เพื่อบริการแก่ครู

5. งานด้านเกี่ยวกับบุคลากรด้านการสอน เช่น การจัดทบทวนเป็นประวัติและระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวครู

สัจด์ อุทรานันท์ (2525 : 30 - 34) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจะคำนึงถึงแต่งานวิชาการด้านเดียวนั้นไม่ได้ จะต้องคำนึงถึงงานด้านอื่น ๆ ควบคู่กันไป ฉะนั้นขอบข่ายการบริหารงานวิชาการควรจะประกอบไปด้วย 20 งาน ดังนี้

1. งานเกี่ยวกับการบริหารบุคคล ได้แก่ งานจัดหาบุคลากร งานพัฒนาบุคลากร งานบำรุงขวัญบุคลากร

2. งานที่เกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ งานพัฒนาหลักสูตร งานวางแผนการสอน งานจัดตารางสอน งานเลือกหนังสือแบบเรียน งานพัฒนาหลักสูตรสำหรับชุมชน

3. งานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ งานเตรียมการสอน งานพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนการสอน งานนิเทศการเรียนการสอน

4. งานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการเรียนการสอน ได้แก่ งานระเบียนนักเรียน งานห้องสมุด งานบริการสื่อการสอน งานแนะแนวการศึกษา

5. งานที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ได้แก่ งานข้อสอบ มาตรฐานและคลังข้อสอบ งานวัดและประเมินผลการเรียน งานประเมินโครงการ

6. งานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ งานการประชาสัมพันธ์ วิทยาการในชุมชน งานบริการทางวิชาการแก่ชุมชน

ภิญญ์ สาธร (2526 : 326) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการควรที่จะครอบคลุมงานดังต่อไปนี้ คือ งานหลักสูตร ประมวลการสอน ตารางสอน อุปกรณ์การสอน แบบเรียน ห้องสมุด และการสอนแบบต่าง ๆ

เรือง เจริญชัย และเสรี ลาขริจัน (2527 : 110 - 111) กล่าวถึง... ขอบข่ายของงานวิชาการมีดังนี้

1. งานสอนและกิจกรรมนักเรียน
2. งานวัดผลและประเมินผล
3. งานเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน
4. งานส่งเสริมงานวิชาการ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 151) ให้ความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็น การดำเนินงานทุกชนิดที่จะส่งเสริม พัฒนา หรือปรับปรุง การเรียนการสอนของโรงเรียนให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวครู หรือนักเรียนก็ตาม ควรอยู่ ในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการดังนี้

1. งานเกี่ยวกับหลักสูตร
2. งานการเรียนการสอน
3. งานบริหารบุคลากรทางวิชาการ
4. การบริหารสื่อการศึกษา
5. งานนิเทศการสอน
6. งานพัฒนาและเตรียมครูเข้าสอนตามหลักสูตร
7. กิจกรรมอื่น ๆ ที่เสริมการเรียนการสอน

กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 57 - 58) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็น การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผลการศึกษา มีคุณภาพ ที่สุด ดังนั้นไม่ว่ากิจกรรมใดที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอน และทำให้การเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพ ถือว่างานเหล่านั้นเป็นงานในขอบเขตหน้าที่ของผู้บริหารในด้านวิชาการทั้งสิ้น ขอบข่ายงานวิชาการแบ่งออกเป็น 6 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ
2. หลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย หลักสูตร โครงการสอน ประมวลการสอน
3. การจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยงาน การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด การจัดทำคู่มือครู
4. สื่อการสอน
5. การปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศการสอน การฝึกอบรม
6. วัดและประเมินผล

กิติมา ปรีดีติลล, 10 พรรษาสอนแผนงานโรงเรียนประถม มอ.สุราษฎร์ธานี, ภาควิชา: ภาควิชา
บริหารงานวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มอ.สุ, 2529.

ความเห็นของนักการศึกษาทั้ง 3 ท่าน กำหนดแนวทางให้ผู้บริหารได้ดูแลติดตามให้ครูและบุคลากรด้านการสอนดำเนินการและรับผิดชอบในด้านหลักสูตร และการเรียนการสอนเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนงานบริหารบุคลากรและการจัดชั้นเรียนเป็นรองลงมาถึงการผลิตสื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

แคมป์เบลล์ และคณะ (Campbell and others. 1972 : 137) กล่าวว่า งานของหัวหน้าสถานศึกษาในด้านวิชาการนั้น เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานและการประเมินผลโปรแกรมการศึกษาด้าน

1. การวางจุดมุ่งหมายเฉพาะของสถานศึกษา
2. การวางโครงการของการเรียนการสอน
3. หลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของชาติ
4. การจัดและเลือกใช้สื่อการเรียนและอุปกรณ์การสอน
5. การประเมินผลการสอน

มินูดีน (Minudin. 1987 : 2403 - A) ได้วิจัยพบว่า บทบาททางด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประกอบด้วยหน้าที่หลัก 6 ประการ คือ

1. การประเมินผลโครงการของโรงเรียน
2. สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการศึกษาและประสบการณ์เพิ่มขึ้น
3. กำหนดวัตถุประสงค์ของโรงเรียนอย่างชัดเจน
4. ควบคุมโครงการและกิจกรรมอื่น ๆ ทั้งหมดของโรงเรียน
5. สอนในบางระดับชั้น
7. รู้และเข้าใจกฎข้อบังคับในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ

นอกจากนี้ หน้าที่ความเป็นผู้นำของอาจารย์ใหญ่ จะต้องจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อสร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพสูงขึ้น

แอนเดอร์สัน และ แวนไดค์ (Anderson and Vandyke. 1963 : 10 - 11)

มีความเห็นว่า ภาระหน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับงานวิชาการ คือ

1. เป็นผู้นำในการวางแผนหลักสูตร
2. ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีทางการศึกษาโดยเฉพาะทางการมัธยมศึกษาและครู
3. จัดโปรแกรมการเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน

4. ให้ครูและนักเรียนได้รับความสะดวกในการเรียนการสอนอย่างเต็มที่

5. จัดครูเข้าสอนในสายวิชาต่าง ๆ ให้เกิดคุณภาพทางการสอน

แอนดรูส์ และ โซเดอร์ (Andrews and Soder. 1987 : 9) กล่าวว่า
อาจารย์ใหญ่ต้องมีความตั้งใจเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ และจะต้องมีส่วนร่วม
ในการปรับปรุงพฤติกรรมในชั้นเรียน เพื่อทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

อนึ่ง ในการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนประจำปีการศึกษา 2525 ซึ่งกรมสามัญ
ศึกษา ได้จัดขึ้นและได้จัดทำหนังสือคู่มือการบริหารงานบุคคล กล่าวถึง มาตรฐานการกำหนด
ตำแหน่งในชื่อตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ และกำหนดลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านวิชาการ คือ ควบคุม
การเรียนการสอน การวัดผลการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร จัดทำรายการสอน โครงการ
สอนทั้งวิชาสามัญและวิชาอาชีพ จัดโปรแกรมการเรียน คู่มือประกอบการเรียนการสอน วัสดุ
อุปกรณ์การศึกษา จัดบริการแนะแนวห้องสมุด ทัศนศึกษา จัดฝึกอบรม และให้คำแนะนำ
เพื่อส่งเสริมวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและท้องถิ่น (กรมสามัญศึกษา.
2525 : 34)

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีบุคลากรทาง
การศึกษามาร่วมดำเนินการ โดยทั่วไปจะใช้วิธีการกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบไปให้ครู
ในโรงเรียนโดยใช้เทคนิคในการบริหารงานจึงต้องมีหลักในการบริหารงานวิชาการดังนี้
(นงเยาว์ ธาราศรีสุทธิ. 2529 ; อ้างอิงมาจาก พวงรัตน์ วิเวกานนท์. 2528 :
8)

1. การวางแผน ผู้บริหารต้องนำความรู้ที่ได้จากการศึกษานโยบายแผนพัฒนาการ
ศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร และเป้าหมายของโรงเรียนมาวางแผนจัดการเรียนการสอนให้
สอดคล้องกัน

2. สายงานการบริหารงานวิชาการ มีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด
คณะกรรมการบริหารงานวิชาการ วางโครงการดำเนินการด้านจัดการเรียนการสอน

3. การจัดทำโครงการทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน ร่วมกับผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา ร่วมกันจัดทำโครงการทางวิชาการ และจัดทำโครงการทางวิชาการ และจัดทำงบประมาณเพื่อใช้งบประมาณจัดทำแผนปฏิบัติการ
4. การจัดบริการด้านสื่อการเรียนและอาคารสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าเรียนได้สะดวกและรวดเร็ว

5. การจัดครูเข้าชั้นเรียนและสอนประจำวิชาตามหลักสูตร โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และความเหมาะสมที่จะทำการสอน

6. การจัดตารางสอน
7. การจัดสอนแทน
8. การวัดผลและประเมินผลการเรียน
9. การประเมินผลการสอนของครู
10. นวัตกรรมและเทคโนโลยีเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

ทั้ง 10 ประการดังกล่าวข้างต้น ย่อมอาศัยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ตามรายละเอียดของการบริหารงานด้านวิชาการมีพอสรุปดังนี้ (กิตติมา ปรีดีศิลป. 2532 : 48 - 49)

1. จัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก
2. การบริหารงานวิชาการมุ่งการร่วมมือกันทำงาน
3. ควรจะกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
4. ควรส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานวิชาการ
6. ผู้บริหารควรใช้เทคนิคการส่งเสริมคนอื่นมากกว่าการสอนคนอื่น
7. มีการให้ขวัญ กำลังใจในการทำงาน
8. ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
9. ให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายการสอนทุกวิชาที่รับผิดชอบ
10. ติดตามและประเมินผลงาน

การบริหารหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง โครงการให้การศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (สุมิตร อุณานุกร. 2523 : 2)

หลักสูตร เป็นข้อกำหนดการเรียนการสอน อันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายตามแผนการศึกษาชาติ (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 175)

หลักสูตร คือ โครงการเตรียมเด็กและเยาวชน ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีประสิทธิภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ (วิญญู สาธร. 2526 : 138)

หลักสูตร เป็นการบริหารงานด้านวิชาการ โดยการนำหลักสูตรมาจัดประสบการณ์ในการเรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ทางสติปัญญา ความสามารถ เจตคติ ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ (เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527 : 37)

หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้สอนโดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาของความรู้ และประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล (กิติมา ปรีดีติลล. 2532 : 60)

ศรีสมร พุ่มสะอาด (2533 : 50) กล่าวว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนแผนที่เป็นแม่บทในการกำหนดขอบข่าย ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาให้แก่เยาวชนของชาติในระดับต่าง ๆ

สรุปได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งจึงจะสามารถแนะนำช่วยเหลือครู ให้ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน และจัดประสบการณ์ตามกระบวนการที่เหมาะสม จนผู้เรียนพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติตามที่สังคมต้องการ

กระบวนการบริหารหลักสูตรจัดลำดับไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดให้สอนอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อผู้เรียนจะได้รับความรู้ มีคุณสมบัติและทักษะ ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา

ขั้นที่ 2 ความพร้อมของโรงเรียนมีครูนักเรียน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เงิน ทรัพยากรตามสภาพท้องถิ่นซึ่งมีความแตกต่างกันตามสภาพของโรงเรียน เช่น สถานที่ตั้งของ

โรงเรียน สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ สถานภาพของครูที่วุฒิต่างกัน ความพร้อมของนักเรียน การเงินและเศรษฐกิจย่อมทำให้สื่อการสอนต่างกัน

ขั้นที่ 3 การดำเนินการใช้หลักสูตรประกอบด้วยการจัดกลุ่มนักเรียน การจัดแผน การเรียน การเปิดสอนรายวิชาเลือก ตารางสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศใน โรงเรียนครูต้องจัดกิจกรรม และสื่อการเรียนให้เหมาะสมเพื่อนักเรียนจะได้ศึกษาด้วยตนเอง การค้นคว้าและอภิปราย การฝึกสติปัญญาให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ตามจุด ประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด

ขั้นที่ 4 ผลการใช้หลักสูตรเป็นข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ ความรู้ และคุณสมบัติหรือ ทักษะที่ผู้เรียนพึงมีติดตัวไป หากต้องการให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรควรปรับปรุงความ พร้อมของโรงเรียนด้วย

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารหรือโครงการให้การศึกษาของครูที่นำมา จัดประสบการณ์และกิจกรรมให้แก่ นักเรียน ให้มีความรู้ พัฒนาสติปัญญา ความสามารถ โดยจัด อย่างมีกระบวนการเรียนการสอน และมีการประเมินผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกด้าน

กระบวนการบริหารหลักสูตรจัดลำดับไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตามที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา

ขั้นที่ 2 ความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร นักเรียน อาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อม

ขั้นที่ 3 การดำเนินการใช้หลักสูตร การจัดแผนการเรียน การเปิดรายวิชาเลือก ตารางสอน การวัดและประเมินผล ตามจุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด

ขั้นที่ 4 ผลการใช้หลักสูตรแสดงถึงความรู้ทักษะและคุณสมบัติของผู้เรียนที่ได้รับ

การบริหารหลักสูตรเป็นการบริหารงานด้านวิชาการโดยการนำหลักสูตรมาจัดประสบการณ์ ในการเรียนให้แก่ผู้เรียน มีความรู้ทางสติปัญญา ความสามารถ เจตคติ ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ (เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527 : 87)

การที่จะนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผลดีตามจุดมุ่งหมาย ต้องมีความเข้าใจหลักการ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรเข้าใจตรงกัน และคอยดูแลการใช้หลักสูตรให้ถูกต้อง

(นงเยาว์ ชาราศรีสุทธิ. 2529 : 20) การปรับปรุงหลักสูตรพุทธศักราช 2533 เป็น การพัฒนาการสอนให้ได้ผลดีโดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายอย่าง เช่น ปัจจัยนำเข้า (Input) ปัจจัยส่งออก (Output) และกระบวนการ (Process) เมื่อผู้บริหารนำหลักสูตรไปใช้ ในโรงเรียนด้วยความชำนาญแล้ว การจัดการเรียนการสอนย่อมได้ผลดี หลักสูตรก็จะประสบ ผลสำเร็จ

เมื่อได้ขั้นตอนกระบวนการบริหารหลักสูตรแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจนำ หลักสูตรไปใช้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด โดยขยายเนื้อหาสาระ สร้างสื่อการสอน แล้วนำ ไปทดลองใช้เพื่อประเมินหลักสูตรเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. การวางแผนเนื้อหาสาระ ขยายเนื้อหาสาระและควรทำคำอธิบายรายวิชา
2. นำประมวลการสอนมาทำรายละเอียดหรือส่วนประกอบ เพื่อสร้างเอกสาร สื่อ ชุดการเรียนการสอน

3. นำครูมาฝึกอบรมเพื่อศึกษาหลักการ โครงการ กระบวนการเรียนการสอน แล้วนำไปสอนให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียน

4. นำหลักสูตรที่ใช้แล้วมาวิเคราะห์และปรับปรุง
5. สร้างห้องสมุดเฉพาะเพื่อใช้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

ทั้ง 5 ข้อ เป็นแนวทางในการศึกษาของครูที่จะสร้างหลักสูตรและเขียนรายวิชาที่นำ สอนไปให้ปรากฏในวงการศึกษา บางครั้งเมื่อผู้สอนประเมินการบริหารหลักสูตร แล้วพบ ข้อบกพร่องก็ควรปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

ในการพัฒนาหลักสูตร มีความหมายเด่นชัด 2 ประการ คือ ทำให้ดีขึ้น สมบูรณ์ขึ้น และหมายถึงทำให้เกิดขึ้น (Curriculum Design) ย่อมเกิดหลักสูตรใหม่มาจัดการเรียน การสอนให้เกิดผลดีแก่นักเรียนและชุมชนทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียง มีความเป็นเลิศทางวิชาการ นั่นคือสอนให้นักเรียนรู้จัก คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ผู้บริหารควรเน้นให้ครูได้ทราบบทบาท ของครูในการพัฒนาความสามารถ

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ. 2534 : 1)

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ

2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่าง ๆ

4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน

5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน

6. มีทัศนคติที่ดีต่อสมาชิกทุกคน มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง

7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการจัดการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

ส่วนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533 นี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ. 2535 : 1)

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ
3. สามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม
4. สามารถวางแผนแก้ปัญหาในชุมชนของตน
5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถหาแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน
7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
8. มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการ

9. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและในโลก มุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างทรัพยากร ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของประเทศ

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 5 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. การจัดแผนการเรียน โรงเรียนจะต้องจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจและความสามารถ กรมสามัญศึกษา ได้ให้ความหมายว่า แผนการเรียน หมายถึง การกำหนดรายวิชาให้เรียน มีวิชาบังคับ วิชาเลือก และวิชาเลือกเสรีอย่างมีเป้าหมาย ซึ่งโรงเรียนจะต้องศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร และรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรที่เข้าใจโดยละเอียด (กรมสามัญศึกษา. 2526 : 18) และจากการติดตามผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาเท่าที่ผ่านมา โรงเรียนมักจัดแผนการเรียน ดังนี้

1.1 จัดตามทรัพยากรที่โรงเรียนมีอยู่ คือ ครู เครื่องมืออุปกรณ์ มีอย่างไร ก็จัดอย่างนั้น

1.2 จัดตามความเห็นชอบของโรงเรียนและคณะครู

1.3 การใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ

โรงเรียนส่วนมากจัดไม่ได้ (กรมวิชาการ. 2524 : 35)

2. การจัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอน ในการจัดทำโครงการสอน ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่ เพราะโครงการสอนเป็นหน้าที่ของแต่ละโรงเรียนที่จะต้องกำหนดกันเอง โดยยึดหลักสูตรเป็นหลัก โดยกำหนดด้วยวัตถุประสงค์ที่ว่า จะสอนอะไร ชั้นไหน เมื่อไร ในบางแห่งมีการตั้งคณะกรรมการจัดทำโครงการสอนขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ (กิตติมา ปรีดีติติก. 2529 : 91)

บันทึกการสอนเป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบเวลา ของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้า ยึดโครงการสอนเป็นหลัก ในการจัดทำ

บันทึกการสอน ผู้สอนจะต้องทำการบันทึกไว้เป็นประจำ อาจเป็นประจำวัน หรือประจำสัปดาห์ก็ได้ จุดมุ่งหมายเพื่อเป็นคู่มือในการสอนในแต่ละวันแต่ละคาบเวลา และให้เป็นไปตามที่วางไว้ล่วงหน้า ถือเป็นการเตรียมการสอนของผู้สอน (กิตติมา ปรีดีติลล. 2529 : 91)

ดังนั้น เพื่อประสิทธิภาพของการสอน ผู้บริหารควรเอาใจใส่ในเรื่องการจัดทำโครงการสอนและบันทึกการสอนด้วย

3. การจัดตารางสอน หมายถึง การกำหนดวิชาและเวลาที่จะให้เรียนโดยละเอียด ประจำวันตลอดสัปดาห์

โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไป ตารางสอนรวมของโรงเรียนจะอยู่ในห้องผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เพราะผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดตารางสอน โดยอาจมีหัวหน้าหมวดวิชา หรือคณะกรรมการจัดตารางสอนเป็นผู้ร่วมปฏิบัติงาน ในการจัดตารางสอน วิจิตร วรุตบางกูร และ สุพิชญา ชีระกุล (2520 : 35 - 36) ได้เสนอแนะการจัดไว้ดังนี้

- 1) จะต้องบรรจุวิชาและเวลาเรียนให้ครบตามหลักสูตรกำหนดไว้
- 2) การวางวิชาใดก่อนต้องคำนึงถึงผู้เรียนและผู้สอนด้วย
- 3) ควรกระจายวิชาที่สลับซับซ้อนให้สมดุลย์กันตลอดสัปดาห์
- 4) ตารางสอนควรจัดทำไว้สามชุด คือ ประจำชั้น ประจำตัวครู และ

โรงเรียน

- 5) ควรเฉลี่ยปริมาณชั่วโมงสอนของครูให้พอ ๆ กัน

กรมสามัญศึกษา (2522 ข : 422) ได้เสนอหลักการใหญ่ ๆ ในการจัดตารางสอนไว้ดังนี้

- 1) โรงเรียนควรสนองความต้องการของนักเรียนให้มากที่สุด คือ จัดให้นักเรียนได้เรียนตามที่ต้องการ
- 2) การจัดตารางสอนควรเริ่มจากชั้นที่ยากที่สุดก่อน และจัดจากวิชาที่ยากที่สุด คือ วิชาการงานและอาชีพ เพราะยึดหยุ่นได้น้อยที่สุด
- 3) จัดวิชาที่มีนักเรียนเลือกน้อยที่สุดก่อน เพราะนักเรียนทุกคนที่เลือกเรียนวิชานั้นจะต้องเรียนในเวลาเดียวกัน วิชาที่จัดสุดท้ายคือ วิชาที่มีจำนวนกลุ่มมาก
- 4) จัดวิชาบังคับเป็นอันดับสุดท้าย

ไม่ว่าโรงเรียนจะเลือกการจัดตารางสอนวิธีใด สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ จำนวนคาบที่ครูสอนต่อสัปดาห์ เพราะจากผลการวิจัยของ นงลักษณ์ ประเสริฐ (2516 : 21) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับจำนวนคาบที่ครูสอนต่อสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530 : 23) ได้ทำการศึกษารองศ์ประกอบบางประการที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลจากการศึกษาพบว่า จำนวนคาบที่ครูสอนในหนึ่งสัปดาห์เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4. การจัดครูเข้าสอน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชา มีบทบาทในการพิจารณาในการจัดครูเข้าสอน ดังนั้นผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จึงควรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับครูแต่ละคน เพื่อความเหมาะสมและประโยชน์สูงสุดในการจัดการเรียนการสอน กรมสามัญศึกษา (2524 : 21) ได้เสนอแนวทางในการจัดครูเข้าสอนไว้ดังนี้

- 4.1 สรรวจความพร้อมของโรงเรียนก่อนเปิดระบบการเรียน
- 4.2 กำหนดคุณสมบัติสำหรับผู้สอนรายวิชาในแผนการสอน
- 4.3 จัดตามความถนัดของครูผู้สอน
 - 4.3.1 จัดตามวิชาเอกที่เรียนมา
 - 4.3.2 จัดตามวิชาโทที่เรียนมา
 - 4.3.3 จัดตามรายวิชาที่ผู้สอนสนใจ
 - 4.3.4 จัดตามรายวิชาที่ผู้สอนมีประสบการณ์
- 4.4 การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู
 - 4.4.1 จัดครูคนเดียวให้สามารถสอนได้หลายวิชา
 - 4.4.2 จัดครูฝ่ายสนับสนุนการสอนช่วยฝ่ายปฏิบัติการ
 - 4.4.3 จัดคาบเรียนให้ตรงกัน
- 4.5 การจัดหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอนในโรงเรียน
- 4.6 การจัดครูสอนแทนเมื่อครูไม่มาทำการสอน
- 4.7 การจ่ายเงินบำรุงการศึกษาจ้างครูสอนเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครู

งานการจัดครูเข้าสอนนั้น การคำนึงถึงวุฒิของครู และประสบการณ์เป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เพราะจากผลงานวิจัย อเล็กซานเดอร์ และไซมอน (Alexander and Simons. 1975 : 31 - 36 ; citing Carnoy and Thais. 1974) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับผลการเรียนในโรงเรียนโดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนในเขตเมืองและชนบทในประเทศตูนิเซีย จำนวน 6,195 คน ผลการศึกษาพบว่า วุฒิของครูมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บาร์ซากา (Barsaga. 1978 : 24 ; Alexander and Simons. 1975 : 49 - 55 ; Citing Beebout. 1972) ที่ศึกษาพบว่า วุฒิของครูและประสบการณ์ของครู มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งในเรื่องนี้ตรงกันไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับใด ดังเช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2520 : 38 - 39, 45) ศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม จากทั่วประเทศจำนวน 23,555 คน พบว่า วุฒิทางการศึกษาของครูเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ กิรติ ศรีวิเชียร (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี พบว่า ระดับการศึกษาทางบาลีของครูเกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักเรียน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดครูเข้าสอนได้อย่างเหมาะสมนั้น น่าจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

5. การจัดสอนซ่อมเสริม หมายถึง การสอนเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือไปจากการสอนตามแผนการสอนโดยปกติ เพื่อแก้ไขส่วนบกพร่องที่พบในตัวนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 5.1 สอนซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอน
- 5.2 สอนซ่อมเสริมในขณะทำการสอน
- 5.3 สอนซ่อมเสริมรายวิชาเพื่อสอบแก้ตัว
- 5.4 สอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีความถนัด เรียนรู้ได้เร็วกว่าคนอื่น

(กรมสามัญศึกษา. 2526 : 91 - 93)

การสอนซ่อมเสริมเป็นวิธีที่จะช่วยให้นักเรียนที่เรียนช้าสามารถเรียนทันเพื่อน ช่วยให้นักเรียนที่เรียนไม่เข้าใจ มีความเข้าใจมากขึ้น ช่วยให้นักเรียนที่เรียนแล้วยังไม่สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย หรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมได้สัมฤทธิ์ผล ช่วยให้นักเรียนที่เรียนดี เรียนเก่ง มีความฉลาดเฉลียวอยู่แล้วได้มีโอกาสดูเสริมความรู้ให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

การสอนซ่อมเสริมมีวิธีการจัดดังนี้

1. สอนซ่อมเสริมในระหว่างชั่วโมงสอนปกติ
2. ครูผู้สอนดำเนินการเองโดยใช้ชั่วโมงว่างหรือนอกเวลาเรียน
3. การสอนซ่อมเสริมพิเศษแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน
4. การสอนซ่อมเสริมที่จัดทำไว้เป็นหลักสูตรให้จัดทำสัปดาห์ละครั้ง (กรมสามัญศึกษา.

2526 : 94 - 95)

การสอนซ่อมเสริม มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตรใหม่ เพราะนักเรียนอาจจะไม่ผ่านการทดสอบในบางวัตถุประสงค์ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการจะต้องร่วมกับหมวดวิชาการ ดำเนินงานการสอนซ่อมเสริมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

การจัดกิจกรรมทางวิชาการ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2520 : 107) กล่าวว่า กิจกรรมทางวิชาการ ได้แก่ ชุมนุมทางวิชาการต่าง ๆ เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนจะจัดกิจกรรมได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียน เช่น ขนาดสถานที่ จำนวนวัสดุอุปกรณ์ และโรงเรียนไม่ควรหลีกเลี่ยง การจัดกิจกรรม โดยเน้นการเรียนการสอนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ส่วน ภิญญู สาธร (2523 : 410 - 411) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมร่วมหรือนอกหลักสูตรทั้งหลายที่ทำให้การศึกษาแก่นักเรียนนอกห้องเรียน ปริมาณและคุณภาพของกิจกรรมนักเรียนมีเพียงใดขึ้นอยู่กับโรงเรียนแต่ละแห่ง และความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ทั้งนี้ต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหาร คือ ครูใหญ่และครูที่ปรึกษาของนักเรียนอีกด้วย คุณประโยชน์ของกิจกรรมของนักเรียนที่สำคัญ มี 9 อย่าง คือ

1. ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน
2. สนับสนุนการศึกษาที่นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
3. ช่วยให้การบริหารโรงเรียนดำเนินไปด้วยความสะดวก และเรียบร้อยเพราะนักเรียนมีโอกาสปกครองตนเอง และมีหนทางระบายความคิดเห็น โดยผ่านกิจกรรมบางอย่างในโรงเรียน

4. ช่วยเหลือชุมชนให้มีโอกาสได้รับความรู้ และความสนุกสนานเพลิดเพลินกับกิจกรรมบางอย่างของนักเรียนไปด้วย โดยโรงเรียนควรจะเปิดโอกาสให้ประชาชนมาชมกิจกรรมของตนเสมอ

5. ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการกระทำ
6. ช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกรักมั่นคงใจทางใจ เพราะมีโอกาสร่วมกันเป็นหมู่คณะ เกิดความสามัคคี กลมเกลียว และมีโอกาสแสดงความสามารถให้เป็นที่ยอมรับนับถือในสังคมโดยการร่วมมือจัดกิจกรรมนักเรียน

7. ส่งเสริมค่านิยมทางสังคม โดยอาศัยกิจกรรมบางอย่าง ผูกจรรยา มารยาท และการวางตนในสังคม เช่น การจัดงานเลี้ยงอาหารและจัดงานรื่นเริงหรืองานทางวัฒนธรรม และขนบประเพณีอย่างอื่นตามวาระอันควร

8. ช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพให้นักเรียนให้มีลักษณะของความเป็นผู้นำ เพราะมีโอกาสดำเนินการบริหารงานเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน

9. ช่วยฝึกความเป็นพลเมืองดี รู้จักรับผิดชอบ รู้แพ้รู้ชนะ โดยการแข่งขันและเชียร์กีฬาที่ถูกต้องทางองค์ครองธรรม และมีจรรยา มารยาทที่ดี

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 219 - 220) ได้กล่าวว่า โรงเรียนควรจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อมุ่งต่อความเจริญของนักเรียน และโรงเรียนจะได้รับประโยชน์ร่วมกันคือ

1. กิจกรรมเป็นเครื่องส่งเสริมนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ความเป็นผู้นำ ความสามัคคี สุขภาพทางกายและจิตใจ การติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ เป็นต้น
2. กิจกรรมทำให้หลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะนักเรียนได้ทดลองทำตามความสนใจและความสามารถของตน

3. กิจกรรมช่วยเหลือการบริหารงานของโรงเรียน คือ ก่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างครูและนักเรียนดีขึ้น

4. กิจกรรมมีส่วนช่วยเหลือชุมชน เช่น กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ

นอกจากนี้ กรมสามัญศึกษา (2526 : 103) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมทางวิชาการไว้ดังนี้

1. กิจกรรมลูกเสือหรือยุวกาชาด หรือเนตรนารี หรือกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์
2. กิจกรรมทางศาสนา
3. กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
4. กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
5. กิจกรรมการใช้ห้องสมุด
6. กิจกรรมส่งเสริมการใช้น้ำไทย
7. กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม
8. กิจกรรมทัศนศึกษา
9. กิจกรรมนันทนาการ
10. กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร

โรงเรียนไม่ควรละเลยต่อการจัดกิจกรรมทางวิชาการ เพราะเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจและเพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ อุปนิสัยของนักเรียนให้เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตย นอกจากนี้จากการวิจัยของ ราซิกิน (Razikin. 1986 : 490 - A) ได้วิจัยเรื่อง โรงเรียนมัธยมศึกษาของมาเลเซีย ในสภาพแวดล้อมทางสังคม : การวิเคราะห์ชนิดของโรงเรียนภูมิหลังของนักเรียน และบุคลิกภาพของครูที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ข้อมูลทุติยภูมิรวบรวมจากฝ่ายวางแผนและวิจัยทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาของมาเลเซีย ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมนอกหลักสูตรเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรียา เสดบุตร และคนอื่น ๆ (2526 : 65) ที่พบว่า

กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน มีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการของผู้เรียน จึงกล่าวได้ว่า การจัดกิจกรรมทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่ง ของการจัดการศึกษา เพราะเหตุว่าทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งยังแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนว่าบรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนในรายวิชานั้น ๆ หรือไม่ โดยทั่วไปแล้วครูสามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้หลายแบบ อาทิ การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การปฏิบัติงานของนักเรียน ซึ่งแสดงถึงความสามารถของนักเรียน การวัดผลและประเมินผลต้องกระทำกันอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อครูได้มีโอกาสรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขวาล แพร่ตกุล (2518 : 140) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่จะทำได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง อันมีความหมายแทนขนาดสมรรถภาพ นามธรรมที่นักเรียนผู้นั้นเมื่ออยู่ ณ ตอน ถ้าใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือกระตุ้นก็คือ เอาจำนวนผลงานที่นักเรียนแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบออกมาเป็นเครื่องชี้บอกว่า เขามีสมรรถภาพในเรื่องนั้น ๆ บานใด ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ครูนำทุก ๆ รายการที่ทราบจากการวัดไปใช้คือ ครูนำผลมาจากการวัดผลเหล่านั้นมาร่วมกัน เพื่อนำไปวินิจฉัย ตีราคา คุณค่า และชี้ขาดลงเป็นผลสรุปว่า เด็กคนนั้นมีคุณภาพสูงหรือต่ำ สมควรสอบได้หรือสอบตก

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 199 - 200) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผล เป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานอันหนึ่งที่ยึดถืออยู่ ซึ่งจะมีลักษณะเป็นรูปธรรม คือ จะแสดงผลของการวัดออกมาเป็นตัว เลข เพื่อแสดงว่านักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใดจากการที่ได้เรียนไปแล้ว โดยนำผลที่นักเรียนทำข้อสอบได้ กับคำตอบของครูที่เตรียมไว้ คะแนนที่ได้จากการวัดผลจะบอกว่า เก่งหรือไม่ ดีหรือไม่ การวัดผลและประเมินผลจึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนหรือการปฏิบัติงานของนักเรียนว่า ได้ผลแค่ไหน หรือต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนย่อมมีส่วนรับผิดชอบในเรื่อง

การวัดผลและประเมินผลในเรื่องของการติดตามดูผลการสอนของครูว่าเป็นอย่างไร ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยดูแลส่งเสริมให้การวัดผล และประเมินผลเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดประเมินผลการศึกษา ดังนี้ (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 200)

1. เพื่อทราบผลการเรียนของนักเรียนและผลการสอนของครู
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนขั้นและจัดแบ่งนักเรียนตามความสามารถ
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ
4. เพื่อประโยชน์ในการให้ประกาศนียบัตร เมื่อจบการศึกษาแล้ว
5. เพื่อสถิติอื่น ๆ ทางการศึกษา

อย่างไรก็ตาม การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา จะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับครูผู้สอนซึ่งทำหน้าที่ในการการวัดผลและประเมินผลนักเรียนโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผลดังต่อไปนี้

1. ศึกษาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ตลอดจนแนวปฏิบัติต่าง ๆ ให้เข้าใจอย่างละเอียด
2. จัดหาเอกสารหรือคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ครูได้ศึกษา
3. จัดให้มีการประชุมสัมมนา เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนร่วมกันวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของโรงเรียน
4. จัดหาแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับบันทึกผลการวัดและประเมินผล ตลอดจนจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือใช้ เพื่อเตรียมการวัดและประเมินผล
5. ดูแลให้ครูปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ดังนี้

5.1 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

5.1.1 ให้มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐาน และทักษะ เบื้องต้นของนักเรียน

ก่อนดำเนินการสอน

5.1.2 ดูแลให้ครูตรวจสอบความรู้และพฤติกรรมของนักเรียนตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น

5.1.3 ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ หลาย ๆ วิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการตรวจผลงาน

5.1.4 ส่งเสริมให้ครูหาการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนในกรณีที่มีปัญหา และไม่ผ่านจุดประสงค์ที่กำหนด

5.2 การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน หรือการสอบปลายปี

5.2.1 วางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลปลายปี ในชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

5.2.2 ออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินผล ได้แก่ กรรมการคุมสอบ กรรมการตรวจข้อสอบ

5.2.3 ดูแลเรื่องการสร้างข้อสอบ และสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ ข้อสอบ เพื่อปรับปรุงให้ได้ข้อสอบที่ดี

5.2.4 สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ผลการเรียนการสอนเพื่อวางแผน ช่วยเหลือนักเรียน และปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. รายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบ และรายงานต่อ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 13 - 14) ให้ความหมายของการวัดผล หมายถึง กระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวเลข หรือสัญลักษณ์ ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะหรือคุณภาพ สิ่งที่จะวัดโดยใช้เครื่องมือวัดที่มีประสิทธิภาพ เพื่อชี้หารายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่วัดว่าปริมาณ เท่าใด ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่า ดีราคาตัดสินวินิจฉัย และ สรุปเพื่อพิจารณาหาความเหมาะสม หรือหาคุณค่าของลักษณะ และพฤติกรรมและใช้วิจารณ์ ประเมินการพิจารณาในสิ่งที่ได้มาจากการวัดอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีคุณธรรม

มณี ภัคเกษม (2528 : 36) เสนอแนะหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการวัด ผลการศึกษาของนักเรียนดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล เช่น ประเภทของข้อทดสอบระยะเวลาในการทดสอบ การเตรียมแบบฟอร์ม รายงานผลการเรียนต่อผู้ปกครอง

2. จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอบ เช่น กระดาษไข หมึกพิมพ์ กระดาษอัดสำเนา ตลอดจนเจ้าหน้าที่ในการนั้น

3. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการออกข้อสอบ

4. จัดตารางสอบ กำหนดครู ผู้ดูแล และเวลาที่ใช้ในการสอบ

5. แนะนำให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้สอบ และผู้ควบคุมห้องปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

6. เมื่อสอบเสร็จควรประเมินผลการสอบที่ผ่านไป จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาทางแก้ไขในโอกาสต่อไป

วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล (2520 : 42) ได้กล่าวถึงผู้บริหารกับการวัดผลประเมินผลว่า ผู้บริหารควรหาทางส่งเสริมให้ครูได้รู้หลักและวิธีการวัดผลว่าควรจะทำวัดอย่างสม่ำเสมอ วัดหลาย ๆ แบบ วัดหลาย ๆ ด้าน โดยยึดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเป็นหลัก สำหรับข้อทดสอบนั้นถ้าหาได้ผู้บริหารควรหาทางให้คณะครูได้ร่วมกันจัดขึ้นตามรายวิชาที่ครูเหล่านั้นสอนอยู่ โดยเน้นถึงลักษณะของข้อสอบที่ดีว่าควรจะเป็นอย่างไรบ้าง แล้วจัดทำไปตามนั้นเป็นรายวิชาหลังทดสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้บริหารควรจะได้นำผลของการสอบของนักเรียนและข้อทดสอบที่ใช้นั้นมาวิเคราะห์ เพื่อหาข้อมูลว่าการสอนของครูแต่ละชั้นเป็นอย่างไร มีสิ่งใดบกพร่องควรแก้ไขบ้างจะได้หาทางแก้ไขกันต่อไป และผู้บริหารควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลไว้ในโรงเรียนด้วยว่าจะวัดกันเมื่อไร วัดอะไร วัดอย่างไร วัดปีละกี่ครั้ง จะได้เตรียมเครื่องมือที่จะใช้วัด กำหนดตารางสอบ จัดห้องสอบ จัดผู้ควบคุมห้องสอบ และประเมินผลการสอบไว้ให้พร้อม ถ้าจำเป็นจะต้องรายงานผลการสอบของนักเรียน ผู้บริหารก็จัดเตรียมแบบฟอร์มและรายงานไปตามความจำเป็น

กิตติมา บริดีดีลิก (2532 : 72) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนว่า ได้รับผลแค่ไหน เพียงไร หรือจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร จำเป็นต้องมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครูได้ดำเนินการไปแล้วในช่วงหนึ่ง ๆ การวัดผล และประเมินผลมีความหมายต่างกัน การวัดผล (Measurement) เป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานอันหนึ่งที่ยึดถืออยู่ ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรม และอาจจะบอกได้หลังจากการสอบว่า นักเรียนได้คะแนน (จากการวัด) เท่าไรโดยนำผลที่นักเรียนทำได้ กับคำตอบที่ครูเตรียมไว้ว่า เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

เปรียบเทียบ ส่วนการประเมินผล (Evaluation) เป็นการกำหนดค่า หรือราคาจากคะแนนที่เราได้มาจากการวัดผลนั้น เช่น เก่งหรือไม่เก่ง ดีหรือไม่ดี คือ เมื่อเราได้คะแนนจากการวัดมาแล้ว เรายังบอกไม่ได้ทีเดียวว่า เด็กคนนั้นเก่งหรือไม่เก่ง เราต้องใช้วิจารณญาณพิจารณาต่อไปอีกด้วย โดยเปรียบเทียบกับคนอื่นในห้อง

สรุปการวัดผลและประเมินผลการศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อที่จะทำให้ครูทราบผลสัมฤทธิ์จากการเรียนการสอนที่นักเรียนแต่ละคนได้รับผลจากการวัดว่า มีคุณภาพเก่งหรือไม่ และเป็นการตัดสินคุณภาพของครู ว่าสิ่งที่นำมาวัดมีคุณค่า มีหลักเกณฑ์และมีคุณธรรมมากน้อยเพียงใด ผู้บริหารจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลการศึกษาด้วยว่าเป็นอย่างไร และรู้จักนำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลไปดำเนินการปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ของการเรียนการสอน ซึ่ง กิติมา ปริดีติลล (2532 : 72 - 73) แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อช่วยให้ครูได้ทราบความสามารถของแต่ละคนเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินว่า จะมีความสามารถเพียงพอในการศึกษาต่อหรือไม่ หากไม่เพียงพอ อาจทำการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้

2. การประเมินผลระหว่างเรียน เมื่อมีการสอนไประยะหนึ่ง ๆ ควรจะได้มีการประเมินผลนักเรียนตามจุดประสงค์ของรายวิชาเหล่านั้น เพื่อจะได้ทราบว่ามีความพอหรือควรจะได้ก้าวไปข้างหน้าได้หรือยัง

3. การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ต่าง ๆ หลายจุดประสงค์ เป็นการประเมินผลที่ตัดสินความสามารถของนักเรียนตั้งแต่ต้นว่านักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา (กิติมา ปริดีติลล. 2532 : อ้างอิงมาจาก มณี ภัคเกษม. 2528 : 36) มีดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล เช่น
 - 1.1 ประเภทของข้อสอบ หรือเครื่องมืออื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การเขียน การท่อง

1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ ปีหนึ่งจะจัดสอบกี่ครั้ง เก็บคะแนนหรือไม่เก็บ
เท่าใด

1.3 มาตรฐานอันพึงยึดถือในการสอบ หรือการวัดผล

1.4 เตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบต่อผู้ปกครอง

2. จัดทำเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น หมึกพิมพ์ กระดาษอัดสำเนา
กระดาษไข ตลอดจนเจ้าหน้าที่เพื่อการนั้น ๆ

3. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการสร้างข้อสอบ ควรมีโอกาสศึกษา
ติชมข้อสอบที่ครูออก

4. จัดตารางสอบ กำหนดผู้ดูแล และเวลาที่ใช้ในการสอบ

5. ต้องให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้สอบ ผู้ควบคุมการสอบ เพื่อให้ปฏิบัติตาม
เดียวกัน

6. เมื่อสอบเสร็จ ผู้บริหารหรือครูใหญ่ ควรจะได้ทำการประเมินการสอบที่ได้ผ่าน
ไปแล้ว จัดให้ครูได้วิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาทางแก้ไขในโอกาสต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

* กิตติพงศ์ วงศ์สุนทร (2527 : 82 - 85) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในเขต
กรุงเทพมหานคร พบว่า มีการบริหารงานวิชาการที่จะให้บรรลุเป้าหมายของโครงการโรงเรียน
ผู้นำการใช้หลักสูตร โดยเป็นผู้นำด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลาย ๆ ด้าน มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง
และร่วมมือกับชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ๆ นอกจากนี้ยังพยายามที่จะบริหารงานวิชาการให้เป็นผู้นำ
ในทุก ๆ ด้าน และขนาดของโรงเรียนไม่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำ
การใช้หลักสูตร

* มณี ภักเกษม (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเครือคาทอลิกในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหาร 57 คน และครูผู้สอน 550 คน ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเครือคาทอลิกสามารถปฏิบัติงานวิชาการของ โรงเรียนแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานวิชาการ มากกว่าความเห็นของครูทุกด้าน ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ส่วนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ศิริธร สุขโขจ (2531 : 343) ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนปฏิบัติงานวิชาการเหมือนกันในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เอกสารประกอบหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน เวลาเรียนของนักเรียนกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ หรือวิธีการสอน การช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้า และส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี การนิเทศ งานวิชาการในโรงเรียน การประเมินผลงานทางวิชาการและการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ ส่วนการปฏิบัติงานวิชาการที่ผู้บริหารและครูผู้สอนยังปฏิบัติแตกต่างกันได้แก่ การใช้แหล่งทรัพยากร และแหล่งวิชาในห้องเรียน การจัดตารางสอน จัดห้องวิชา การประเมินผลการศึกษา และ กิจกรรมนักเรียน สำหรับปัญหาส่วนใหญ่ในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนสรุป ได้ว่า เกิดจากการขาดงบประมาณ บุคลากร แหล่งวิชาการ เวลาในการปฏิบัติงาน การประสานงาน ความร่วมมือ การติดตามผลและประเมินผล

จุฑามาศ เกิดแก้วฟ้า (2533 : 228 - 245) ศึกษา การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ในการวางแผนงานวิชาการโรงเรียนมีการจัดทำแผนโดยจัดให้มีการสำรวจปัญหา ความต้องการจาก ฝ่ายต่าง ๆ แล้วนำปัญหาเสนอคณะกรรมการวิชาการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลและสถิติ เพื่อช่วย กำหนดนโยบาย ส่วนการวางแผนเพื่อจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของ ห้องเรียน การจัดแผนการเรียนให้นักเรียนเลือกตามความต้องการนั้น ทางโรงเรียนได้จัดให้

สอดคล้องกับอาชีพของคนในท้องถิ่นแล้ว จัดแผนการเรียนให้นักเรียนเลือกตามความต้องการของตนเอง โดยผู้บริหารจะวางแผนและกำหนดตัวบุคคลกับรายวิชาที่เปิดสอน โดยมอบหมายให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ทางโรงเรียนมีการพัฒนาการเรียนการสอนโดยจัดส่งครูเข้ารับการอบรม จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้ครูใช้ มีการนิเทศภายใน และมีการติดตามผลจากแผนการสอนรายวิชา โดยหัวหน้าหมวด ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการสอนและผลิตสื่องานกิจกรรมนักเรียนการจัดครูเป็นที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนนั้นอาศัยความสมัครใจของครู โดยมีการวิเคราะห์เป้าหมาย และมีการวางแผนการจัดกิจกรรมนักเรียน การวัดและประเมินผลการเรียน ผู้บริหารดูแลให้มีการปฏิบัติไปตามแนวทางที่กำหนด และวิเคราะห์ผลที่ประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนการประเมินผลงานวิชาการ ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลงานวิชาโดยรายงานผลเมื่อเสร็จสิ้นงาน/โครงการรายงานผลสำเร็จตามโครงการ รายงานผลรวมของแผน และรายงานค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

อภิรดี ธเนศวร (2536 : 92) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญห้าด้านคือ การวางแผนงาน วิชาการ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผล และการจัดกิจกรรมทางวิชาการ พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประจำอำเภอ และโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

วิรัตน์ ศิริวิบูลย์ (2518 : 57) ได้ศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11 พบว่า บทบาทการบริหารงานด้านวิชาการ เมื่อวิเคราะห์รายชื่อไม่ปรากฏว่าชื่อใดอยู่ในเกณฑ์สูงเลย และชื่อที่มีบทบาทการบริหารงานทางด้านวิชาการต่ำสุดคือ การประชุมปรึกษาในสายวิชาต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดบริการนิเทศการสอน การส่งเสริมให้ครูค้นคว้าทดลอง และการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตการศึกษาต่าง ๆ รวม 10 เขตการศึกษา ซึ่ง กิตติพงษ์ วงศ์สุนทร (2527 : 36)
ได้รวบรวมงานวิจัยของเพ็ญศักดิ์ เรือนใจมัน , อติเรก รัตนธัญญา , เสถียร จันทรสุนทร
ประจวบ วัจนรัตน์ , จริ ลิทธิ , โกศล วิชัยดิษฐ์ , ชัชวาล อมาตย์มณี , ทองขาว , โศทรโยธา,
นพชัย ฐัชรธรรม และถวัลย์ บุญแสน ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
และผู้ปกครองนักเรียน ผลสรุปออกมาเช่นเดียวกันว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา
ต่าง ๆ ปฏิบัติงานด้านวิชาการไม่มากเท่าที่ควร แม้แต่ผู้บริหารเองยังมีความเห็นว่า โรงเรียน
ปฏิบัติงานวิชาการในระดับปานกลางเท่านั้น บางพฤติกรรมโรงเรียนไม่ได้ปฏิบัติ เช่น การจัดครู
เข้าสังเกตการสอนของผู้อื่น และโรงเรียนไม่ได้บริหารงานตามทฤษฎีและหลักการของสถานศึกษา
เท่าที่ควร

สุดาใจ ใสสุก (2519 : 7) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม
ศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารงานวิชาการและผู้ปฏิบัติงานวิชาการมีความเห็นเหมือน
กันว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการเกือบทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นงานด้านกระบวนการบริหารงาน
วิชาการด้านวิธีสอน และตารางสอน การกำหนดค่าให้ครู อาจารย์ ปฏิบัติงานวิชาการ การแนะนำ
ด้านที่ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นขัดแย้งกัน โดยผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติมาก แต่ครูอาจารย์
เห็นว่า ปฏิบัติน้อย มีดังนี้ การกำหนดค่าให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ แนะนำกระบวนการบริหาร
งานวิชาการของโรงเรียน วิธีสอนและตารางสอน กิจกรรมนักเรียน วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
และห้องสมุด หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร การวัดผลประเมินผลการศึกษา การใช้
ทรัพยากรและหลักสูตร และแหล่งความรู้ในห้องใต้ การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ การนิเทศ
งานวิชาการ ตามลำดับ การมีความคิดเห็นขัดแย้งกันระหว่างครูอาจารย์ และผู้บริหารเช่นเดียว
กับผลการค้นพบของแมคคาร์ธี (MacCarthy. 1971 : 705 - A) ได้วิจัยเรื่อง บทบาท
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และครู ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มครูมีความ
คิดเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ

เรื่อง การสังเกตการสอน การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา การจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร ด้านวิชาการและความรับผิดชอบในการตัดสินใจของคณะกรรมการ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาท มีความรับผิดชอบ และบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ นอกเหนือจากการบริหารงานด้านอื่น ๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัตน์ เจียตระกูล (2521 : 198) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการในโรงเรียนภาคเหนือ พบว่า จากงานวิชาการทั้ง 11 ด้าน ทั้งผู้บริหารงานวิชาการและครูอาจารย์โดยส่วนรวมเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ แต่ในด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ และด้านวิธีสอนและตารางสอนนั้น ผู้บริหารวิชาการกับครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นขัดแย้งกันอยู่ ผู้บริหารเห็นว่าได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ครู-อาจารย์เห็นว่า มีการปฏิบัติในระดับน้อย จากค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวม ภารกิจและการปฏิบัติงานวิชาการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การกำหนดงานให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติ งานวิชาการ การแนะแนว วิธีสอนและตารางสอน และกิจกรรมนักเรียน ขบวนการบริหารงาน วิชาการ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา การวางแผนปรับปรุงวิชาการ การใช้ทรัพยากรและแหล่งความรู้ในท้องถิ่น หลักสูตรและเอกสารการ ใช้หลักสูตร และการนิเทศงานวิชาการ

พิสิฐ คงเมือง (2520 : 189) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดหรือสายวิชา และครู-อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ จำนวน 23 โรงเรียน ใน 6 จังหวัด ได้แก่ ปัตตานี สงขลา พัทลุง ตรัง พังงา และภูเก็ต แยกเป็นผู้บริหารงานวิชาการ 199 คน ผู้ปฏิบัติงานวิชาการ 329 คน ผลการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

1. การมอบหมายงานวิชาการ โดยส่วนร่วมผู้บริหารโรงเรียนมอบให้ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมอบให้แก่ หัวหน้าหมวดวิชา และครู-อาจารย์ที่ไว้วางใจ ส่วนหัวหน้าหมวดวิชามอบหมายงานให้แก่ครู-อาจารย์ที่ไว้วางใจเป็นผู้ดำเนินงานแทน

2. ภารกิจและการปฏิบัติงานวิชาการที่เป็นจริงในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้โดยส่วนรวมทั้งกลุ่มผู้บริหารงานวิชาการ และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานวิชาการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณางานวิชาการทุก ๆ ด้าน งานด้าน

วิธีการสอนและตารางสอนเพียงอย่างเดียวที่ผู้บริหาร และครู-อาจารย์มีความเห็นขัดแย้งกันโดยผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติดีมาก แต่ครู-อาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย

3. เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ ปรากฏว่าส่วนใหญ่แล้วโรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรผู้สอน วิชาเลือก และบุคลากรฝ่ายบริการ ครู-อาจารย์ขาดความตั้งใจและไม่มีความกระตือรือร้นในอันที่จะร่วมมือกันแก้ปัญหาทางวิชาการอย่างแท้จริง ผู้บริหารงานวิชาการยังไม่มี ความเชี่ยวชาญทางวิชาการพอที่จะควบคุม หรือนิเทศการปฏิบัติงานวิชาการของครู-อาจารย์ได้ดีพอ ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญ ต่องานด้านธุรการ อาคารสถานที่มากกว่างานวิชาการ และขาดการบำรุงขวัญที่ดี นอกจากนี้ โรงเรียนยังขาดประสิทธิภาพในการประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายปฏิบัติการ และระหว่างหมวด หรือสายวิชาด้วยกัน

ประกาศ เจ็นกลาง (2524 : 174) ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในเขตการศึกษา 11 พบว่า

1. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์มาก มี 8 ด้าน คือ การจัดการสอน การดำเนินงานเรื่องเวลาเรียนของนักเรียนด้านกิจกรรมนักเรียน การปฏิบัติงานด้านวิชาการของครู การวางแผนงานวิชาการ การจัดหาเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร การดำเนินงานตามหลักสูตร และการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้า และส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญของงานวิชาการ ปรากฏผลการจัดเรียง ลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ การดำเนินงานตามหลักสูตร การวางแผนงานวิชาการ การจัดหาเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร การปฏิบัติงานด้านวิชาการของครู และการจัดตารางสอน

3. ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ ครูขาดความรู้ และความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตร เอกสารประกอบการใช้หลักสูตรไม่เพียงพอ และหาซื้อได้ยาก และไม่ทันกำหนดงบประมาณไม่เพียงพอ ครูขาดความรับผิดชอบในการสอน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการไม่มีอำนาจในการควบคุมการเรียนการสอน การจัดอบรมครูทางวิชาการทำน้อย ครูยังใช้วิธีสอนแบบเดิม ระเบียบการประเมินผลไม่ชัดเจนเปลี่ยนแปลงบ่อย ขาดการนิเทศงานวิชาการ ครูขาดความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่มีในหลักสูตร

ปกรณ์ ศรีดอนคำ (2523 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายวิชา และครูในเขตการศึกษา 6 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 501 คน ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า บทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และค่อนข้างต่ำ และบทบาทที่เป็นจริงของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกับบทบาทที่คาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกกลุ่ม มีความคาดหวังที่จะให้ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานด้านวิชาการให้มากกว่าที่ได้ปฏิบัติอยู่จริง งานวิชาการที่แบ่งย่อยออกเป็น 5 ด้านนั้น ทุกกลุ่มต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานในด้านกิจกรรมทางวิชาการมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านบริการอุปกรณ์การศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผลการศึกษา ตามลำดับ ซึ่งมีส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงศ์ วงศ์สุนทร (2527 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำการให้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กจะเน้นการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา และการฝึกอบรมครู การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา การบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ห้องสมุด และการใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมทางวิชาการและการบริหารชุมชน ตามลำดับ โรงเรียนขนาดกลางจะเน้นการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ห้องสมุด และการใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น การวัดผล และการประเมินผลการศึกษา การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมทางวิชาการและการบริการชุมชน การนิเทศการศึกษา และการฝึกอบรมครู ตามลำดับ และโรงเรียนขนาดใหญ่จะเน้นการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมทางวิชาการ และการบริการชุมชน การนิเทศการศึกษาและการฝึกอบรมครู การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา การบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ห้องสมุดและการใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น ตามลำดับ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว พอสรุปได้ว่า งานวิชาการมีขอบเขตที่กว้างขวาง ซึ่งมีได้หมายความว่าเพียงการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่หมายรวมถึงกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียน ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถบรรลุความมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยต่างประเทศ

อภิริตี ธเนศวร. (2536 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Desautel. 1978 : 42 - A) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้บทบาทในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในรัฐดาโกตาเหนือ สหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าใช้เวลาส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนการสอน และยังคงมีความเห็นต่อไปอีกว่า ควรปฏิบัติหน้าที่ให้มากกว่าที่ปฏิบัติอยู่แล้ว และถือว่าเป็นบทบาทที่มีความสำคัญที่สุดของผู้บริหารโรงเรียน

มินูดิน (Minudin. 1987 : 2403) ได้ทำการวิจัยบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐบาห์มา เลเซีย พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารมีหน้าที่เป็นหลักในการ ประเมินผลโครงการของโรงเรียน สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการศึกษา และประสบการณ์เพิ่มขึ้น กำหนดวัตถุประสงค์ของโรงเรียนอย่างชัดเจน ควบคุมโครงการและกิจกรรมอื่น ๆ ทั้งหมด ของโรงเรียน สอนในระดับชั้น รู้และเข้าใจจุดข้อบกพร่องในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน นั้น มีความแตกต่างกันตามลักษณะท้องถิ่น แต่โดยรวมแล้วจะเห็นว่าความสำคัญในการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการของโรงเรียน มุ่งที่การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สนับสนุนให้ครูใช้สื่อ ประกอบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารยังทำหน้าที่นี้เทศงานวิชาการ การประเมินผลงานทาง วิชาการ การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการให้ดีขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้ครูมีการศึกษาและได้ รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกัน

2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกัน

3. ครูที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นครูที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 รวมทั้งสิ้น 120 โรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 8 กลุ่มโรงเรียน จำนวน 2,165 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

1. สุ่มโรงเรียน จากโรงเรียนทั้งสิ้น 8 กลุ่มโรงเรียน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กลุ่มละ 2 โรงเรียน รวม 16 โรงเรียน คือ มัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ วัดบวรนิเวศ วัดสระเกษ เจ้าพระยาวิทยาคม ศรีอยุธยา มัธยมสันพิทยา กุณนัฏฐารามวิทยาคม ประชาราษฎร์อุปถัมภ์ มัธยมวัดบึงทองหลาง สตรีวิทยา 2 มัธยมศึกษาตอนต้น สุวรรณารามวิทยาคม วัดบวรเมณฑลศึกษานารีวิทยา ชนบุรีวรเทพีพลารักษ์ วัดนวลนรดิศ และไชยฉิมพลีวิทยาคม

2. สุ่มครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จากโรงเรียนที่สุ่มได้ใน ข้อ 1.
โรงเรียนละ 18 คน รวม 288 คน โดยวิธีสุ่มแบบไม่เจาะจง (Accidental Sampling)
ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
มัธยมวัดมกุฎกษัตริย์	180	18
วัดบวรนิเวศ	170	18
วัดสระเกษ	130	18
เจ้าพระยาวิทยาคม	135	18
ศรีอยุธยา	178	18
มักกะสันพิทยา	110	18
กุณห์รุทธารามวิद्याคม	120	18
ประชากรราษฎร์อุบล	110	18
มัธยมวัดปทุมคงคา	120	18
สตรีวิทยา 2 มัธยมศึกษาตอนต้น	98	18
สุวรรณารามวิद्याคม	156	18
วัดบวรเม่งคล	120	18
ศึกษานารีวิทยา	140	18
ธนบุรีวรเทพิพลารักษ์	118	18

ตาราง 1 (ต่อ)

โรงเรียน	ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วัดนวลนรดิศ	170	18
ราชินีผไทวิทยาลัย	110	18
รวม	2,165	288

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างเป็นคำถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) เพื่อสอบถามทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา รวม 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล จำนวน 65 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก จำนวน 65 ข้อ โดยให้ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และสร้างตามหลักการสร้างเครื่องมือในการวิจัย แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหาของแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ข้อเสนอนี้และปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเที่ยงตรงมากขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ต่อผู้วิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

- 1) นายสุธน จุลโรจน์ ผู้ช่วยนายการโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม
- 2) นายธนวิฐ นาคนคร ผู้ช่วยนายการโรงเรียนบวรมงคล
- 3) นายวิรัตน์ พลเดช ผู้ช่วยนายการโรงเรียนโพธิสารพิทยากร
- 4) นายวินัย วิไลลักษณ์ ผู้ช่วยนายการกองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- 5) นายเจริญ ทังทอง ผู้ช่วยนายการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่งานกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach. 1971 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้มีหนังสือถึงครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยได้มาขอรับคืนด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 288 ฉบับ และได้รับคืน จำนวน 276 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.83 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน
มัธยมวัดมกุฏกษัตริย์	18	17
วัดบวรนิเวศ	18	18
วัดสระเกษ	18	18
เจ้าพระยาวิทยาคม	18	13
ศรีอยุธยา	18	18
มักกะสันพิทยา	18	18
กุนนทีรุทธารามวิทยาคม	18	12
ประชากรราษฎร์อุปถัมภ์	18	18
มัธยมวัดปึงทองหลวง	18	18
สตรีวิทยา 2 มัธยมศึกษาตอนต้น	18	18
สุวรรณารามวิทยาคม	18	18
วัดบวรเม่งคล	18	18
ศึกษานารีวิทยา	18	18
ธนบุรีวรเทพีพาลักษ์	18	18

ตาราง 2 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน
วัดนวลนรดิศ	18	18
ไชยฉิมพลีวิทยาคม	18	18
รวม	288	276

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS^X ของศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การให้คะแนนคำตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ได้ใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ต (Likert) มีให้นักคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

- 3 หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำถาม แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของเบสท์
(Best. 1987 : 174) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนมีมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนมีมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนมีปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนมีน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนมีน้อยที่สุด

3. ใช้ t - test ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการ
บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
ทั้งโดยส่วนรวมและรายด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ (Percent)
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean)

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศที่ต่างกัน เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้ t- test
5. การหาค่าสถิติทุกตัวได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS^x ของศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามโรงเรียน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนใน 4 ด้าน คือ

- 1) การบริหารหลักสูตร
- 2) การจัดการเรียนการสอน
- 3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ
- 4) การวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านต่าง ๆ คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t - distribution

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโรงเรียน

ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงร้อยละของครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ
มัธยมวัดมกุฎกษัตริย์	18	17	94.44
วัดบวรนิเวศ	18	18	100
วัดสระเกษ	18	18	100
เจ้าพระยาวิทยาคม	18	13	72.22
ศรีอยุธยา	18	18	100
มักกะสันพิทยา	18	18	100
กุณเทิร์ุทธารามวิทยาคม	18	12	66.67
ประชากรราษฎร์อุบลมภ์	18	18	100
มัธยมวัดปึงทองหลาง	18	18	100
สตรีวิทยา 2 มัธยมศึกษาตอนต้น	18	18	100
สุวรรณารามวิทยาคม	18	18	100
วัดบวรมงคล	18	18	100
ศึกษานารีวิทยา	18	18	100

ตาราง 3 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ธนบุรีวรเทพีพาลารักษ์	18	18	100
วัดนวลนรดิศ	18	18	100
ไชยฉิมพลีวิทยาคม	18	18	100
รวม	288	276	95.83

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า ครูทั้งหมด 288 คน ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 276 คน คิดเป็นร้อยละ 95.83 โดยครูที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ วัดบวรนิเวศ วัดสระเกษ เจ้าพระยาวิทยาคม ศรีอยุธยา มักกะสันพิทยา ประชาราษฎร์อุบลมณี มัชฌิมวัดบึงทองหลาง สตรีวิทยา 2 มัชฌิมศึกษาตอนต้น สุวรรณารามวิทยาคม วัดบวรเม่งคล ศึกษานารีวิทยา ธนบุรีวรเทพีพาลารักษ์ วัดนวลนรดิศ ไชยฉิมพลีวิทยา คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนครูที่ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ กุณที่จุฬารามวิทยาคม คิดเป็นร้อยละ 66.67

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของครู ดังรายละเอียดในตาราง 4 - 8

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการบริหารหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
	<u>การบริหารหลักสูตร</u>			
1.	โรงเรียนจัดหาหลักสูตรระดับ ม.ต้น และ ม.ปลาย ไว้บริการแก่ครูภายในโรงเรียน	3.18	.85	ปานกลาง
2.	โรงเรียนจัดอบรมครูให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรและการนำไปใช้	3.08	.87	ปานกลาง
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำเนื้อหาและกิจกรรมมาจัด ประสบการณ์ให้นักเรียน	3.43	.84	ปานกลาง
4.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูสร้างหลักสูตรรายวิชาเพื่อ ใช้ในท้องถิ่น	2.69	.97	ปานกลาง
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบการเรียน การสอนตามหลักสูตรได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.80	.85	มาก
6.	โรงเรียนจัดหาเอกสารใช้หลักสูตรไว้ให้ครูใช้อย่าง เพียงพอ	3.03	.86	ปานกลาง
7.	โรงเรียนจัดฝึกอบรมให้ครูเห็นความสำคัญของการทำ แผนการสอน	3.48	.89	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
8.	โรงเรียนดูแลให้ครูได้สอนตามแผนการสอน	3.22	.84	ปานกลาง
9.	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหลักสูตร	3.42	.82	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.26	.64	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมที่ควรจะมีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นด้วยระดับมาก ข้อ 5 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้เหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนข้ออื่นมีความเห็นด้วยระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน จานแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
<u>การจัดการเรียนการสอน</u>				
1.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนของนักเรียน	2.99	.96	ปานกลาง
2.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูทำการสอนด้วยกระบวนการต่าง ๆ	3.44	.84	ปานกลาง
3.	โรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ	3.93	.79	มาก
4.	มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด	3.24	.97	ปานกลาง
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน	3.77	.84	มาก
6.	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูได้ใช้จิตวิทยาการเรียนการสอน	3.50	.88	ปานกลาง
7.	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.39	.86	ปานกลาง
8.	โรงเรียนแต่งตั้งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตารางสอน	3.96	.88	มาก
9.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ	3.87	.80	มาก
10.	มีการปรึกษาหารือกับคณะครู เกี่ยวกับการจัดแผนการเรียน	3.28	.95	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
12.	โรงเรียนเปิดวิชาเลือกหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนที่สนใจได้เรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	3.18	1.01	ปานกลาง
13.	โรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่เรียนอ่อน	3.07	.96	ปานกลาง
14.	โรงเรียนให้นักเรียนเสริมแก่นักเรียนก่อนสอบแก้ตัว	3.16	.97	ปานกลาง
15.	โรงเรียนจัดสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนเก่งเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.89	.96	ปานกลาง
16.	โรงเรียนเปิดสอนวิชาชีพได้ตรงตามความต้องการของชุมชน	2.67	.95	ปานกลาง
17.	โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของครู ตารางประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัว และตารางสอนรวมทั้งชั้นเพื่อบริการแก่ครู	3.90	.92	มาก
18.	สังเกตการสอนของครู เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการสอน	2.82	.90	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.36	.62	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมที่ควรจะมีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นด้วยระดับมากในข้อ 8 โรงเรียนแต่งตั้งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำตารางสอน ($\bar{X} = 3.96$) ข้อ 3 โรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.93$) ข้อ 17 โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของครู ตารางประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัวและตารางสอนรวมทั้งชั้นเพื่อให้บริการแก่ครู ($\bar{X} = 3.90$) ข้อ 9 โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 3.87$) และข้อ 5 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ ส่วนข้ออื่นมีความเห็นด้วยระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
<u>การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ</u>				
1.	โรงเรียนกำหนดให้ครูรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางวิชาการตามความสามารถ	3.53	.78	มาก
2.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	3.90	.76	มาก
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนิทรรศการในโรงเรียน	3.66	.87	มาก
4.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะทางวิชาการ	3.68	.78	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
5.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ จัดทำโครงการของกิจกรรมที่นักเรียนเป็นสมาชิก	3.41	.81	ปานกลาง
6.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน	3.36	.84	ปานกลาง
7.	โรงเรียนจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน			
8.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย โดยเลือกตั้งประธานและคณะกรรมการ	3.56	.93	มาก
9.	โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	3.45	.89	ปานกลาง
10.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดทำนายผลผลิตของนักเรียนเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน	3.00	.96	ปานกลาง
11.	โรงเรียนให้แต่ละหมวดวิชาจัดห้องประจำวิชา	3.82	.95	มาก
12.	โรงเรียนให้ความร่วมมือกับหัวหน้าหมวดวิชาในการทำปฏิทินปฏิบัติงานทางวิชาการตลอดปีการศึกษา	3.91	.79	มาก
13.	โรงเรียนจัดศูนย์วิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	3.36	1.02	ปานกลาง
14.	โรงเรียนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูในโรงเรียน	3.15	.98	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
15.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนทุกระดับชั้นประกวดแข่งขันการจัดป้ายนิเทศานวันสำคัญต่าง ๆ	3.38	.94	ปานกลาง
16.	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการแข่งขันทักษะทางฝีมือ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	3.00	.91	ปานกลาง
17.	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนสนองหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม	3.37	.71	ปานกลาง
18.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา	3.53	.75	มาก
19.	โรงเรียนให้การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการของโรงเรียน	3.41	.79	ปานกลาง
20.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนให้บริการห้องสมุด	3.61	.91	มาก
รวมเฉลี่ย		3.47	.60	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมที่ควรจะมีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นด้วยระดับมากในข้อ 12 โรงเรียนให้ความสำคัญกับหัวหน้าหมวดวิชาในการทบทวนปฏิบัติงานทางวิชาการตลอดปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.91$) ข้อ 2 โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการ

ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น ($\bar{X} = 3.90$) ข้อ 11 โรงเรียนให้แต่ละหมวดวิชาจัดห้องประจำวิชา ($\bar{X} = 3.82$) ข้อ 4 โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.68$) ข้อ 3 โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนิทรรศการในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.66$) เป็นต้น ส่วนข้ออื่นมีความเห็นด้วยระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
	<u>การวัดผลและประเมินผล</u>			
1.	โรงเรียนจัดอบรมเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.01	.87	ปานกลาง
2.	โรงเรียนกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผล การเรียนให้ครูนำไปปฏิบัติ	3.47	.81	ปานกลาง
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคการวัดผลแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะกับรายวิชา	3.51	.88	มาก
4.	โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เกี่ยวกับการสอบของนักเรียน	4.23	.75	มาก
5.	โรงเรียนสนับสนุนในการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ	3.01	1.09	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
6.	โรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา	3.96	.81	มาก
7.	โรงเรียนจัดตารางสอบ เวลาสอบได้เหมาะสมกับรายวิชา	3.65	.94	มาก
8.	โรงเรียนจัดหาเครื่องมือจำเป็นในการสอบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู	3.59	.90	มาก
9.	โรงเรียนให้ครูมีอิสระในการวัดผลการเรียนการสอน	3.84	.79	มาก
10.	ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลให้สามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.52	.84	มาก
11.	ส่งเสริมสนับสนุนให้แต่ละหมวดวิชาจัดทำข้อสอบมาตรฐาน	3.30	1.02	ปานกลาง
12.	โรงเรียนจัดอบรมเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบให้ครูในโรงเรียน	2.77	.95	ปานกลาง
13.	โรงเรียนแจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุมสอบและผู้เข้าสอบ	3.69	.89	มาก
14.	โรงเรียนแจ้งผลการประเมินผลการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ	4.07	.79	มาก
15.	โรงเรียนประเมินผลการเรียนของนักเรียนเพื่อจัดชั้นเรียน	3.45	1.00	ปานกลาง
16.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียน	3.49	1.00	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
17.	โรงเรียนนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลมา ประชุมปรึกษากับคณะกรรมการวิชาการ เพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน	3.32	.95	ปานกลาง
18.	โรงเรียนนำสถิติผลการสอบของนักเรียนมาปรับปรุง สภาพการเรียนการสอน	3.23	.98	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.49	.64	ปานกลาง

ตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและ
ประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมที่ควรจะมีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นด้วยระดับมาก
ข้อ 4 โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการสอบของนักเรียน ($\bar{X} = 4.23$)
ข้อ 14 โรงเรียนแจ้งผลการประเมินผลการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ ($\bar{X} = 4.07$) ข้อ 6
โรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา ($\bar{X} = 3.96$) ข้อ 9 โรงเรียนให้ครูมีอิสระ
ในการวัดผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.84$) และข้อ 13โรงเรียนแจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุม
สอบและผู้เข้าสอบ ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ ส่วนข้ออื่นมีความเห็นด้วยระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยจำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ครูผู้สอน N = 276		ระดับ
	X	S.D.	
การบริหารหลักสูตร	3.26	.64	ปานกลาง
การจัดการเรียนการสอน	3.36	.62	ปานกลาง
การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	3.47	.60	ปานกลาง
การวัดผลและการประเมินผล	3.49	.64	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	3.41	.58	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการที่ควรจะมีโดยรวม
อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อวิเคราะห์ทัศนะที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมเป็นรายด้านพบว่า ครูผู้สอนมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการ เรียงตามลำดับจากสูงไปหาต่ำ
ดังนี้ การวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.49$) การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ($\bar{X} = 3.47$)
การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.36$) และการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 3.26$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศ รายละเอียดแสดงในตาราง 9 - 25

ตาราง 9 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการบริหารหลักสูตร จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	การบริหารหลักสูตร	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรระดับ ม.ต้น และ ม.ปลายไว้บริการแก่ครูภายในโรงเรียน	3.21	.85	3.14	.86	.61
2.	โรงเรียนจัดอบรมครูให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปใช้	3.07	.88	3.09	.88	-.15
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูหาเนื้อหาและกิจกรรมมาจัดประสบการณ์ให้นักเรียน	3.43	.89	3.43	.78	-.02
4.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูสร้างหลักสูตรรายวิชาเพื่อใช้ในท้องถิ่น	2.68	.91	2.70	1.04	-.11
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.77	.86	3.84	.84	-.68

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารหลักสูตร	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
6.	โรงเรียนจัดหาเอกสารใช้หลักสูตรไว้ให้ครูใช้อย่างเพียงพอ	3.02	.94	3.04	.74	-.26
7.	โรงเรียนจัดฝึกอบรมมาให้ครูเห็นความสำคัญของการทำแผนการสอน	3.45	.89	3.52	.89	-.61
8.	โรงเรียนดูแลให้ครูได้สอนตามแผนการสอน	3.26	.83	3.15	.85	1.07
9.	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหลักสูตร	3.45	.79	3.37	.87	.83
รวมเฉลี่ย		3.26	.66	3.25	.62	.90

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษاپริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 10 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวนตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนของนักเรียน	3.01	.91	2.95	1.03	.59
2.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูทำการสอนด้วยกระบวนการต่าง ๆ	3.49	.83	3.37	.85	1.24
3.	โรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ	3.92	.79	3.94	.79	-.17
4.	มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด	3.21	.91	3.29	1.04	-.59
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน	3.77	.83	3.77	.86	.00
6.	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูได้ใช้จิตวิทยาการเรียนการสอน	3.50	.88	3.51	.89	-.08
7.	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.44	.85	3.32	.87	1.11
8.	โรงเรียนแต่งตั้งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำตารางสอน	3.96	.88	3.96	.87	.08

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ	3.85	.77	3.89	.84	-.45
10.	มีการปรึกษาหารือกับคณะครูเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียน	3.25	.94	3.24	.98	.08
11.	โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนได้สอดคล้องกับทรัพยากรบุคคล	3.36	.84	3.38	.93	-.22
12.	โรงเรียนเปิดวิชาเลือกหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนที่สนใจได้เรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	3.13	1.00	3.24	1.02	-.86
13.	โรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่เรียนอ่อน	3.08	.96	3.05	.96	.27
14.	โรงเรียนให้ครูสอนเสริมแก่นักเรียนก่อนสอบแก้ตัว	3.13	.98	3.20	.97	-.60
15.	โรงเรียนจัดสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนเก่ง เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.93	.94	2.84	.99	.74

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
16.	โรงเรียนเปิดสอนวิชาชีพได้ตรงตามความต้องการของชุมชน	2.60	.93	2.77	.97	-1.41
17.	โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของครู ตารางประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัว และตารางสอนรวมทั้งชั้นเพื่อบริการแก่ครู	3.89	.97	3.91	.84	-.19
18.	สังเกตการสอนของครูเพื่อปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในการสอน	2.90	.88	2.69	.92	1.94
รวมเฉลี่ย		3.36	.61	3.35	.62	.10

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษاپริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 11 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรงเรียนกำหนดให้ครูรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางวิชาการตามความสามารถ	3.54	.75	3.51	.84	.28
2.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	3.85	.76	3.97	.75	-1.29
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนิทรรศการในโรงเรียน	3.66	.80	3.65	.96	.06
4.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะทางวิชาการ	3.63	.74	3.76	.82	-1.35
5.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ จัดทำโครงการของกิจกรรมที่นักเรียนเป็นสมาชิก	3.35	.70	3.48	.95	-1.22
6.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูมีโอกาสร่วมกิจกรรมในชุมชน	3.30	.81	3.46	.87	-1.51
7.	โรงเรียนจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.36	.79	3.32	.89	.37

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยโดยเลือกตั้งประธานและคณะกรรมการ	3.60	.83	3.50	1.06	.82
9.	โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	3.44	.84	3.46	.98	-.14
10.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดทำหน่วยผลิตของนักเรียนเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน	3.00	.93	3.01	1.00	-.07
11.	โรงเรียนให้แต่ละหมวดวิชาจัดห้องประจำวิชา	3.78	.96	3.88	.94	-.81
12.	โรงเรียนให้ความร่วมมือกับหัวหน้าหมวดวิชาในการทำปฐมนิเทศงานทางวิชาการตลอดปีการศึกษา	3.92	.79	3.88	.79	.38
13.	โรงเรียนจัดศูนย์วิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	3.32	.95	3.41	1.11	-.68
14.	โรงเรียนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูในโรงเรียน	3.07	.91	3.26	1.07	-1.50

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
15.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนทุกระดับชั้น ประกวดแข่งขันการจัดป้ายนิเทศในวัน สำคัญต่าง ๆ	3.37	.86	3.38	1.04	-.10
16.	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการแข่งขันทักษะ ทางฝีมือ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	2.96	.86	3.05	.98	-.78
17.	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียน การสอนสอนหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม	3.37	.68	3.37	.75	.07
18.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรม โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา	3.55	.72	3.48	.78	.78
19.	โรงเรียนให้การสนับสนุนการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการ ของโรงเรียน	3.37	.76	3.46	.83	-.85
20.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนใช้บริการ ห้องสมุด	3.63	.89	3.58	.96	.42
รวมเฉลี่ย		3.45	.55	3.49	.67	-.51

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 12 เปรียบเทียบทัศนะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	การวัดผลและประเมินผล	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรงเรียนจัดอบรมเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียน	2.99	.81	3.04	.96	-.43
2.	โรงเรียนกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้ครูนำไปปฏิบัติ	3.44	.74	3.52	.91	-.76
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคการวัดผลแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะกับรายวิชา	3.15	.83	3.16	.95	-.13
4.	โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการสอบของนักเรียน	4.24	.78	4.21	.71	.26
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้การวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ	3.06	1.04	2.95	1.16	.84

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	การวัดผลและประ เนิ่นผล	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
6.	โรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา	3.96	.78	3.96	.85	.08
7.	โรงเรียนจัดตารางสอบ เวลาสอบได้เหมาะสมกับรายวิชา	3.66	.93	3.64	.96	.14
8.	โรงเรียนจัดหาเครื่องมือจำเป็นในการสอบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู	3.59	.87	3.60	.95	-.06
9.	โรงเรียนให้ครูมีอิสระในการวัดผลการเรียนการสอน	3.79	.76	3.91	.83	-1.20
10.	ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลที่สามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.53	.72	3.51	1.00	.20
11.	ส่งเสริมสนับสนุนให้แต่ละหมวดวิชาจัดทำข้อสอบมาตรฐาน	3.34	.96	3.24	1.09	.79
12.	โรงเรียนจัดการอบรมเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบให้ครูในโรงเรียน	2.80	.92	2.73	.99	.57
13.	โรงเรียนแจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุมสอบและผู้เข้าสอบ	3.73	.87	3.63	.93	.88

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	การวัดผลและประ เนิ่นผล	วุฒิการศึกษา				t
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
14.	โรงเรียนแจ้งผลการประ เนิ่นผลการเรียน การสอนให้ผู้ปกครองทราบ	4.02	.81	4.14	.76	-1.30
15.	โรงเรียนประ เนิ่นผลการเรียนของนักเรียน เพื่อจัดชั้นเรียน	3.42	.97	3.48	1.04	-.49
16.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิด จากการวัดผลและประ เนิ่นผลการเรียน ของนักเรียน	3.51	.90	3.45	1.13	.52
17.	โรงเรียนนำข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับการ ประ เนิ่นผลมาประชุมปรึกษากับ คณะกรรมการวิชาการ เพื่อปรับปรุงการ เรียนการสอน	3.38	.93	3.22	.98	1.31
18.	โรงเรียนนำสถิติผลการสอบของนักเรียน มาปรับปรุงสภาพการเรียนการสอน	3.28	.97	3.15	.99	1.07
รวมเฉลี่ย		3.49	.60	3.47	.70	.24

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 13 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การบริหารงานวิชาการ	วุฒิการศึกษา				t
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การบริหารหลักสูตร	3.26	.66	3.25	.62	.09
การจัดการเรียนการสอน	3.36	.61	3.35	.62	.01
การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	3.45	.55	3.49	.67	-.51
การวัดผลและประเมินผล	3.49	.60	3.47	.70	.24
รวมทุกด้าน	3.41	.56	3.42	.61	-.05

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 14 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการบริหาร
หลักสูตร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อ	การบริหารหลักสูตร	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรงเรียนจัดหาหลักสูตรระดับ ม.ต้น และ ม.ปลายไว้บริการแก่ครูภายในโรงเรียน	3.00	.89	3.21	.85	-1.42
2.	โรงเรียนจัดอบรมครูให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปใช้	3.00	.89	3.09	.87	-.62
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำเนื้อหาและ กิจกรรมมาจัดประสบการณ์ให้นักเรียน	3.27	1.05	3.46	.80	-1.09
4.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูสร้างหลักสูตร รายวิชาเพื่อใช้ในท้องถิ่น	2.68	1.03	2.69	.96	-.04
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสาร ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.66	.99	3.82	.83	-.99
6.	โรงเรียนจัดหาเอกสารใช้หลักสูตรไว้ให้ ครูใช้อย่างเพียงพอ	2.73	.81	3.08	.86	-2.53
7.	โรงเรียนจัดฝึกอบรมให้ครูเห็นความสำคัญ ของการวางแผนการสอน	3.24	.99	3.52	.86	-1.67

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารหลักสูตร	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8.	โรงเรียนดูแลให้ครูได้สอนตามแผนการสอน	3.17	.80	3.23	.85	-.40
9.	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหลักสูตร	3.22	.82	3.45	.82	-1.67
รวมเฉลี่ย		3.11	.69	3.28	.63	-.52

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 15 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวนตามประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนของนักเรียน	2.85	1.09	3.01	.94	-.88
2.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูทำการสอนด้วยกระบวนการต่าง ๆ	3.39	.83	3.45	.84	-.43
3.	โรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ	3.76	.99	3.96	.74	- 1.24
4.	มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด	3.22	.88	3.25	.98	-.18
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน	3.66	.83	3.79	.84	-.92
6.	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูได้ใช้จิตวิทยาการเรียนการสอน	3.54	.98	3.50	.86	.24
7.	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.44	.90	3.38	.85	.37
8.	โรงเรียนแต่งตั้งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงานสอน	3.98	1.01	3.96	.85	.11

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ	3.71	.90	3.89	.78	-1.24
10.	มีการปรึกษาหารือกับคณะครูเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียน	3.10	.77	3.27	.98	-1.29
11.	โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนได้สอดคล้องกับทรัพยากรบุคคล	3.22	.93	3.40	.87	-1.12
12.	โรงเรียนเปิดวิชาเลือกหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนที่สนใจได้เรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	3.17	1.02	3.18	1.01	-.05
13.	โรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่เรียนอ่อน	2.85	.96	3.11	.95	-1.58
14.	โรงเรียนให้ครูสอนเสริมแก่นักเรียนก่อนสอบแก้ตัว	3.00	.87	3.19	.99	-1.28
15.	โรงเรียนจัดสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนเก่งเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.71	.84	2.92	.98	-1.48

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
16.	โรงเรียนเปิดสอนวิชาชีพได้ตรงตามความต้องการของชุมชน	2.46	1.00	2.71	.94	-1.45
17.	โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของครู ตารางประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัว และตารางสอนรวมทั้งชั้นเพื่อบริการแก่ครู	4.02	.94	3.88	.91	.94
18.	สิ่งเกดการสอนของครู เพื่อปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในการสอน	2.93	.88	2.80	.91	.88
รวมเฉลี่ย		3.28	.58	3.37	.62	-.91

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนสอน โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 16 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อ	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรงเรียนกำหนดให้ครูรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางวิชาการตามความสามารถ	3.49	.78	3.53	.79	-.33
2.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	3.83	.86	3.91	.74	-.60
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนิทรรศการในโรงเรียน	3.71	.96	3.65	.85	.38
4.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะทางวิชาการ	3.73	.90	3.67	.76	.40
5.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ จัดทำโครงการของกิจกรรมที่นักเรียนเป็นสมาชิก	3.44	.84	3.40	.81	.28
6.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูมีโอกาสร่วมกิจกรรมในชุมชน	3.24	.89	3.38	.83	-.93
7.	โรงเรียนจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.27	.90	3.36	.82	-.60

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยโดยเลือกตั้งประธานและคณะกรรมการ	3.56	1.03	3.56	.91	.02
9.	โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	3.34	.76	3.46	.92	-.92
10.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดทำหน่วยผลิตของนักเรียนเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน	2.78	1.01	3.04	.95	-1.54
11.	โรงเรียนให้แต่ละหมวดวิชาจัดห้องประจำวิชา	3.66	1.15	3.85	.91	-.99
12.	โรงเรียนให้ความร่วมมือกับหัวหน้าหมวดวิชาในการทำวิทยานิพนธ์ปฏิบัติงานทางวิชาการตลอดปีการศึกษา	3.88	.87	3.91	.78	-.22
13.	โรงเรียนจัดศูนย์วิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	3.29	1.08	3.37	1.01	-.43
14.	โรงเรียนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูในโรงเรียน	2.78	.94	3.21	.98	-2.71

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
15.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนทุกระดับชั้น ประกวดแข่งขันการจัดป้ายนิเทศในวัน สำคัญต่าง ๆ	3.46	1.08	3.36	.91	.57
16.	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการแข่งขันทักษะ ทางฝีมือ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	3.10	.86	2.98	.92	.78
17.	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียน การสอนสนองหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม	3.29	.72	3.38	.71	-.75
18.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรม โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา	3.59	.74	3.51	.75	.56
19.	โรงเรียนให้การสนับสนุนการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการ ของโรงเรียน	3.34	.73	3.42	.80	.60
20.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนให้บริการ ห้องสมุด	3.63	1.07	3.60	.86	.17
รวมเฉลี่ย		3.42	.64	3.48	.60	-.54

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ โดยรวม และเป็นรายชื่อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 17 เปรียบเทียบทัศนะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อ	การวัดผลและประเมินผล	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรงเรียนจัดอบรมเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียน	2.95	.89	3.02	.87	-.44
2.	โรงเรียนกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้ครูนำไปปฏิบัติ	3.39	.89	3.47	.80	-.64
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคการวัดผลแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะกับรายวิชา	3.17	.86	3.15	.88	.15
4.	โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการสอบของนักเรียน	4.32	.88	4.21	.73	.72
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้การวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ	2.88	1.12	3.04	1.09	-.85

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	การวัดผลและประเมินผล	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
6.	โรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา	4.00	.81	3.95	.81	.34
7.	โรงเรียนจัดตารางสอบ เวลาสอบได้เหมาะสมกับรายวิชา	3.64	1.04	3.66	.92	-.12
8.	โรงเรียนจัดหาเครื่องมือจำเป็นในการสอบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู	3.63	.99	3.59	.89	.28
9.	โรงเรียนให้ครูมีอิสระในการวัดผลการเรียนการสอน	3.88	.90	3.83	.76	.29
10.	ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลให้สามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.54	.74	3.52	.86	.14
11.	ส่งเสริมสนับสนุนให้แต่ละหมวดวิชาจัดทำข้อสอบมาตรฐาน	3.24	.99	3.31	1.02	-.39
12.	โรงเรียนจัดการอบรมเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบให้ครูในโรงเรียน	2.63	.99	2.80	.94	-.97
13.	โรงเรียนแจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุมสอบและผู้เข้าสอบ	3.63	1.04	3.70	.86	-.39

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	การวัดผลและประ เนิ่นผล	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
14.	โรงเรียนแจ้งผลการประ เนิ่นผลการเรียน การสอนให้ผู้ปกครองทราบ	4.12	.90	4.06	.77	.42
15.	โรงเรียนประ เนิ่นผลการเรียนของนักเรียน เพื่อจัดชั้นเรียน	3.41	1.18	3.45	.97	-.19
16.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิด จากการวัดผลและประ เนิ่นผลการ เรียน ของนักเรียน	3.39	4.00	3.50	1.00	-.66
17.	โรงเรียนนำข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับการ ประ เนิ่นผลมาประชุมปรึกษากับ คณะกรรมการวิชาการ เพื่อปรับปรุงการ เรียนการสอน	3.32	.93	3.31	.96	.01
18.	โรงเรียนนำสถิติผลการสอบของนักเรียน มาปรับปรุงสภาพการเรียนการสอน	3.15	1.06	3.24	.96	-.54
รวมเฉลี่ย		3.46	.64	3.49	.64	-.28

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 18 เปรียบเทียบทัศนคติของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นรายด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

การบริหารงานวิชาการ	ประสบการณ์ในการทำงาน				t
	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การบริหารหลักสูตร	3.26	.66	3.25	.62	.09
การจัดการเรียนการสอน	3.36	.61	3.35	.62	.01
การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	3.45	.55	3.49	.67	-.51
การวัดผลและประเมินผล	3.49	.60	3.47	.70	.24
รวมทุกด้าน	3.41	.56	3.42	.61	-.05

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 19 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการบริหารหลักสูตร
จำนวนตามเพศ

ข้อ	การบริหารหลักสูตร	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรงเรียนจัดหาหลักสูตรระดับ ม.ต้น และ ม.ปลายไว้บริการแก่ครูภายในโรงเรียน	3.16	.87	3.19	.85	-.26
2.	โรงเรียนจัดอบรมครูให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปใช้	3.04	.94	3.10	.84	-.53
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำเนื้อหาและ กิจกรรมมาจัดประสบการณ์ให้นักเรียน	3.56	.91	3.47	.80	-.99
4.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูสร้างหลักสูตร รายวิชาเพื่อใช้ในท้องถิ่น	2.61	.95	2.73	.98	-.98
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสาร ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้ เหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา	3.67	.95	3.87	.79	-1.70
6.	โรงเรียนจัดหาเอกสารใช้หลักสูตรไว้ให้ ครูใช้อย่างเพียงพอ	3.02	.94	3.03	.81	-.12
7.	โรงเรียนจัดฝึกอบรมให้ครูเห็นความสำคัญ ของการวางแผนการสอน	3.34	.91	3.56	.87	-1.95

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารหลักสูตร	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8.	โรงเรียนดูแลให้ครูได้สอนตามแผนการสอน	3.18	.90	3.24	.80	-.48
9.	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหลักสูตร	3.35	.89	3.46	.78	-1.01
รวมเฉลี่ย		3.19	.72	3.29	.59	-1.17

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามเพศ

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนของนักเรียน	2.95	.97	3.01	.96	-.51
2.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูทำการสอนด้วยกระบวนการต่าง ๆ	3.24	.90	3.55	.79	-2.82
3.	โรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ	3.89	.90	3.95	.72	-.58
4.	มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด	3.17	.96	3.28	.97	-.88
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน	3.66	.86	3.83	.82	-1.53
6.	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูได้ใช้จิตวิทยาการเรียนการสอน	3.41	.91	3.56	.86	-1.32
7.	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.28	.86	3.46	.85	-1.67
8.	โรงเรียนแต่งตั้งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำตารางสอน	4.01	.88	3.93	.87	.70

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ	3.76	.85	3.92	.77	-1.66
10.	มีการปรึกษาหารือกับคณะครูเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียน	3.17	.96	3.29	.95	-.94
11.	โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนได้สอดคล้องกับทรัพยากรบุคคล	3.24	.93	3.44	.84	-1.71
12.	โรงเรียนเปิดวิชาเลือกหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนที่สนใจได้เรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	3.12	1.03	3.21	1.00	-.67
13.	โรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่เรียนอ่อน	2.95	.94	3.14	.97	-1.61
14.	โรงเรียนให้ครูสอนเสริมแก่นักเรียนก่อนสอบแก้ตัว	3.08	.92	3.21	1.00	-1.06
15.	โรงเรียนจัดสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนเก่งเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.90	.99	2.89	.94	.08

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
16.	โรงเรียนเปิดสอนวิชาชีพได้ตรงตามความต้องการของชุมชน	2.56	1.00	2.73	.92	-1.39
17.	โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของครู ตารางประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัว และตารางสอนรวมทั้งชั้นเพื่อบริการแก่ครู	3.87	.94	3.92	.91	-.41
18.	สังเกตการสอนของครูเพื่อปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในการสอน	2.79	.93	2.83	.89	-.40
รวมเฉลี่ย		3.28	.65	3.40	.60	-1.46

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 21 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จำแนกตามเพศ

ข้อ	การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรงเรียนกำหนดให้ครูรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางวิชาการตามความสามารถ	3.46	.76	3.56	.80	-1.05
2.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	3.82	.72	3.95	.78	-1.43
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนิทรรศการในโรงเรียน	3.60	.91	3.69	.85	-.75
4.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะทางวิชาการ	3.62	.81	3.71	.76	-.92
5.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ จัดทำโครงการของกิจกรรมที่นักเรียนเป็นสมาชิก	3.29	.73	3.47	.85	-1.91
6.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูมีโอกาสร่วมกิจกรรมในชุมชน	3.34	.81	3.38	.85	-.38
7.	โรงเรียนจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.31	.88	3.37	.81	-.55

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย โดยเลือกตั้งประธานและคณะกรรมการ	3.49	1.03	3.60	.86	-.86
9.	โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณใน การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	3.37	.92	3.49	.88	-1.06
10.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดทำนาย ผลผลิตของนักเรียนเพื่อการมีรายได้ ระหว่างเรียน	2.83	.96	3.10	.95	-2.28
11.	โรงเรียนให้แต่ละหมวดวิชาจัดห้องประจำ วิชา	3.72	.99	3.87	.93	-1.20
12.	โรงเรียนให้ความร่วมมือกับหัวหน้าหมวด วิชาในการทำปฏิทินปฏิบัติงานทางวิชาการ ตลอดปีการศึกษา	3.81	.88	3.96	.73	-1.48
13.	โรงเรียนจัดศูนย์วิชาการเพื่อส่งเสริมการ เรียนการสอน	3.36	1.10	3.36	.98	-.02
14.	โรงเรียนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทาง วิชาการแก่ครูในโรงเรียน	3.04	.97	3.21	.98	-1.36

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
15.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนทุกระดับชั้น ประกวดแข่งขันการจัดป้ายนิเทศในวัน สำคัญต่าง ๆ	3.42	.99	3.35	.90	.53
16.	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการแข่งขันทักษะ ทางฝีมือ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	2.99	.87	3.01	.94	-.14
17.	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนสอนหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม	3.39	.79	3.36	.66	.30
18.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรม โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา	3.52	.78	3.53	.73	-.08
19.	โรงเรียนให้การสนับสนุนการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการ ของโรงเรียน	3.34	.73	3.44	.82	-1.12
20.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนใช้บริการ ห้องสมุด	3.63	.96	3.60	.89	.32
รวมเฉลี่ย		3.42	.63	3.50	.58	-1.08

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 22 เปรียบเทียบทัศนะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามเพศ

ข้อ	การวัดผลและประเมินผล	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	โรงเรียนจัดอบรมเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.00	.86	3.01	.86	-.10
2.	โรงเรียนกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้ครูนำไปปฏิบัติ	3.45	.89	3.49	.77	-.32
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคการวัดผลแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะกับรายวิชา	3.16	.96	3.15	.83	.15
4.	โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการสอบของนักเรียน	4.24	.83	4.22	.72	.26
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้การวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ	2.96	1.15	3.04	1.06	-.61

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	การวัดผลและประเมินผล	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
6.	โรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา	3.94	.80	3.97	.81	-.33
7.	โรงเรียนจัดตารางสอบ เวลาสอบได้เหมาะสมกับรายวิชา	3.61	1.01	3.67	.90	-.51
8.	โรงเรียนจัดหาเครื่องมือจำเป็นในการสอบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู	3.64	.99	3.56	.86	.64
9.	โรงเรียนให้ครูมีอิสระในการวัดผลการเรียนการสอน	3.73	.87	3.90	.75	-1.58
10.	ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลที่สามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.46	.81	3.56	.86	-.93
11.	ส่งเสริมสนับสนุนให้แต่ละหมวดวิชาจัดทำข้อสอบมาตรฐาน	3.19	1.02	3.36	1.01	-1.29
12.	โรงเรียนจัดการอบรมเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบให้ครูในโรงเรียน	2.72	1.00	2.80	.92	-.60
13.	โรงเรียนแจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุมสอบและผู้เข้าสอบ	3.61	.98	3.74	.84	-1.05

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	การวัดผลและประ เนิ่นผล	เพศ				t
		ชาย		หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
14.	โรงเรียนแจ้งผลการประ เนิ่นผลการเรียน การสอนให้ผู้ปกครองทราบ	4.03	.89	4.09	.73	-.56
15.	โรงเรียนประ เนิ่นผลการ เรียนของนักเรียน เพื่อจัดชั้นเรียน	3.41	.94	3.47	1.03	-.47
16.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิด จากการวัดผลและประ เนิ่นผลการ เรียน ของนักเรียน	3.42	1.04	3.52	.97	-.81
17.	โรงเรียนนำข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับการ ประ เนิ่นผลมาประชุมปรึกษากับ คณะกรรมการวิชาการ เพื่อปรับปรุงการ เรียนการสอน	3.30	.99	3.33	.94	-.25
18.	โรงเรียนนำสถิติผลการสอบของนักเรียน มาปรับปรุงสภาพการเรียนการสอน	3.20	1.00	3.24	.96	-.30
รวมเฉลี่ย		3.45	.68	3.51	.63	-.68

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 23 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ

การบริหารงานวิชาการ	เพศ				t
	ชาย		หญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การบริหารหลักสูตร	3.19	.72	3.29	.59	-1.17
การจัดการเรียนการสอน	3.28	.65	3.40	.60	-1.46
การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	3.42	.63	3.50	.58	-1.08
การวัดผลและประเมินผล	3.45	.68	3.51	.62	-.68
รวมทุกด้าน	3.36	.62	3.44	.55	-1.16

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งมีลำดับขั้นของการวิจัย และผลโดยสรุป ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำการศึกษากับตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 รวม 16 โรงเรียน คือ มัธยมวัดมกุฎกษัตริย์ วัดบวรนิเวศ วัดสระเกศ เจ้าพระยาวิทยาคม ศรีอยุธยา มักกะสันพิทยา กุณนทีรุทธธารามวิทยา ประชาราษฎร์อุปถัมภ์ มัธยมวัดปิ่นทองกลาง สตรีวิทยา 2 มัธยมศึกษาตอนต้น สุวรรณารามวิทยาคม วัดบวรมงคลศึกษานารีวิทยา ธนบุรีวรเทพีพลารักษ์ วัดนวลนรดิศ และไชยฉิมพลีวิทยาคม รวม 288 คน โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปให้คนละ 1 ฉบับ รวม 288 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 276 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.83

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check Like)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 65 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร 9 ข้อ การจัดการเรียนการสอน 18 ข้อ การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ 20 ข้อ และการวัดผลและประเมินผล 18 ข้อ แบบสอบถามนี้ก่อนนำไปใช้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้ว ได้ค่าความเชื่อมั่น .96

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีการดำเนินการทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน โดยหาค่าร้อยละของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
2. หาค่าสถิติพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย (X) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการเป็นรายข้อ และรายด้าน
3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จากค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านและค่าเฉลี่ยรวม โดยใช้เกณฑ์การประเมินระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
มีน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
มีน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
มีปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
มีมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
มีมากที่สุด

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
โดยใช้ t – test แบบ Independent

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน
และมีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ด้านการวัดผลและประเมินผล การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ การจัดการเรียนการสอน
และการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้านตามลำดับ

2. ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน
และมีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษามีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร ในแต่ละด้านคือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนสอน การจัด

กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมของทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญในด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมการส่งเสริมวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตร ตามลำดับ

1.1 การวัดผลและประเมินผล จากการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก โดยเน้นให้โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการสอบของนักเรียน โรงเรียนแจ้งผลการประเมินผลการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ และโรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา ซึ่งคล้อยกับ มณี ภัคเกษม (2528 : 36) ได้เสนอหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษาคือ ผู้บริหารโรงเรียนต้องกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผล เช่น ประเภทของข้อสอบ ระยะเวลาในการสอบ ตลอดจนรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ เพราะการวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษา เพราะเหตุว่าทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งยังแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนว่าบรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนในรายวิชานั้น ๆ หรือไม่ ดังที่ พันัส หันนาสินทร์ (2524 : 199 - 200) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลและการประเมินผลเป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียน จะมีลักษณะเป็นรูปธรรมคือแสดงผลออกมาเป็นตัวเลข และยังสอดคล้องกับวิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล (2520 : 42) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารกับการวัดและประเมินผลว่า ผู้บริหารควรหาทางส่งเสริมให้ครูได้รู้หลักและวิธีการวัดผลว่าควรจะวัดอย่างสม่ำเสมอ วัดหลาย ๆ แบบวัดหลาย ๆ ด้าน โดยยึดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเป็นหลัก

1.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จากการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในลำดับที่สอง โดยเน้นให้โรงเรียนให้ความสำคัญร่วมมือกับหัวหน้าหมวดวิชาการในการหาปฏิทินปฏิบัติงานทางวิชาการ

ตลอดปีการศึกษา โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น โรงเรียนให้แต่ละหมวดวิชาจัดห้องประจำวิชา โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะทางวิชาการ และโรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนิทรรศการในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของโชคชัย ไกรนรา (2524 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับที่รุ่ง แก้วแดง และคนอื่น ๆ (2528 : 218) ได้กล่าวไว้ว่า ถ้าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพก็จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษาตามมาด้วย

1.3 การจัดการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในลำดับที่สาม โดยเน้นให้โรงเรียนแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตารางสอน ให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ ให้โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของครู ตารางประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัว และตารางสอนรวมทั้งชั้นเพื่อบริการแก่ครู ให้โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนของกรมสามัญศึกษา (2524 : 21) ได้เสนอแนวทางในการจัดครูเข้าสอนไว้ดังนี้

- 1) สืบหาความพร้อมของโรงเรียนก่อนเปิดเรียน
- 2) กำหนดคุณสมบัติสำหรับผู้สอนรายวิชาในแผนการสอน
- 3) จัดตามความถนัดของครูผู้สอน
 - 3.1) จัดตามวิชาเอกที่เรียนมา
 - 3.2) จัดตามวิชาโทที่เรียนมา
 - 3.3) จัดตามรายวิชาที่ผู้สนใจ
 - 3.4) จัดตามรายวิชาที่ผู้มีประสบการณ์
- 4) การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู
 - 4.1) จัดครูคนเดียวให้สามารถสอนได้หลายวิชา
 - 4.2) จัดครูฝ่ายสนับสนุนการสอนช่วยฝ่ายปฏิบัติการ

- 4.3) จัดคาบเรียนให้ตรงกัน
- 4.5) การจัดครูสอนแทนเมื่อครูไม่มาทำการสอน
- 4.6) การใช้เงินบำรุงการศึกษา จ้างครูสอนเพื่อแก้ปัญหาการขาด

แคลนครู

- 5) การจัดการสอนซ่อมเสริม
 - 5.1) สอนซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอน
 - 5.2) สอนซ่อมเสริมในขณะทำการสอน
 - 5.3) สอนซ่อมเสริมรายวิชาเพื่อสอบแก้ตัว
 - 5.4) สอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีความถนัดเรียนรู้ได้เร็วกว่า

คนอื่น

1.4 การบริหารหลักสูตร จากการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในลำดับที่สี่ โดยเน้นให้โรงเรียนจัดฝึกอบรมให้ครูเห็นความสำคัญของการวางแผนการสอน โรงเรียนสนับสนุนให้ครูหาเนื้อหาและกิจกรรมมาจัดประสบการณ์ให้นักเรียน โรงเรียนสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหลักสูตร โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้เหมาะสมกับเนื้อหา รายวิชา และโรงเรียนดูแลให้ครูได้สอนตามแผนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับเอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 87) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรเป็นการบริหารงานด้านวิชาการโดยนำหลักสูตรมาจัดประสบการณ์ในการเรียนให้ผู้เรียนมีความรู้ทางสติปัญญา ความสามารถ เจตคติ ตลอดจน ค่านิยมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรเตรียมความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร นักเรียน และสภาพแวดล้อม เพื่อดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผลดี ตามความมุ่งหมายโดยมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรเข้าใจตรงกัน ซึ่งตรงกับ สัจจ อูทรานันท์ (2527 : 30) ที่กล่าวว่า เพื่อศึกษาขั้นตอนการบริหารหลักสูตรแล้วผู้บริหารและครูนำไปทดลองใช้แล้ว นำหลักสูตรมาปรับปรุงก็จะเป็นการพัฒนาหลักสูตรแล้วนำมาจัดการเรียน การสอน ให้เกิดผลดีแก่นักเรียนให้ได้ความเป็นเลิศทางวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรเน้นให้ครู ได้รู้ถึงบทบาทและหน้าที่ของครูในการพัฒนาความรู้ความสามารถอีกด้วย

2. เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศ จากการวิจัยสรุปผลดังนี้

2.1 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวม และรายด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ในข้อ 1. ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมมาตร แก้วลาย (2528 : 95) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับผู้บริหารโรงเรียนที่มีคุณวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ชินวรณี บุญเกียรติ (2530 : 162) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีทักษะต่อการปฏิบัติงานพิเศษภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และยังไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมเกียรติ แก้วจิม (2534 : 116) ที่พบว่า ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทยที่มีวุฒิต่างกัน ปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนบริหารงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสอดคล้องกัน ทั้งนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจากครูผู้สอนได้ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของตนเองอยู่เสมอ เช่น การขอลาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบทักษะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในข้อ 2. ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประเสริฐ ขาวงษ์ (2524 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และยังไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร ภาคา (2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกันมีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานของศึกษาอำเภอนาแกได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และยังไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชินวรรณ บุญเกียรติ (2529 : 168) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 12 ปี และตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อการปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนที่ควรปฏิบัติโดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เป็นที่น่าสังเกตว่าครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์ในการทำงานมากหรือน้อย ต่างมีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสอดคล้องกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กรมสามัญศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอน ได้รับปรับปรุงคุณภาพบุคลากรโดยใช้วิธีการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา สนับสนุนให้ศึกษาต่อ จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ จึงทำให้ครูผู้สอนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพและความสามารถของตนเองเป็นแรงจูงใจให้มีความปรารถนาที่จะพัฒนาโรงเรียนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเป็นไปตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา ดังนั้นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน จึงมีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบทัศนะของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมและรายด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3. ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมมาตร แก้วลาย (2528 : 99) ที่พบว่า ครูประจำการที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง ทั้งโดยรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในการปฏิบัติงาน และมีสิทธิที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ รวมทั้งมีสิทธิที่จะเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งได้เท่าเทียมกัน จึงทำให้ทัศนะของครูผู้สอนทั้งเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน เหมือนดังที่ เอกชัย กี่สุพันธุ์ (2527 : 30) ได้ให้ทัศนะว่า ในโลกปัจจุบันนี้ความแตกต่างในเรื่องเพศ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงาน เพราะมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยทำให้ทุกคนทำงานได้เท่าเทียมกัน

จึงน่าจะเกิดผลดีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนยิ่งขึ้น หากผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่าย ได้พัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ดังข้อเสนอแนะของครู และเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความสามารถในการมอบหมายงานให้ครูตามความเหมาะสม และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการในการปฏิบัติงานของโรงเรียน รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นระยะ ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และผู้บริหารระดับสูง ควรนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวางแผน และปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรมีการจัดสอนซ่อมเสริมรายวิชาให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนและมีการติดตามค้นหาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน

3. ควรจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแก่ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาให้สม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากที่ทำในครั้งนี้

2. ควรศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยชักกลุ่มตัวอย่างในภาคอื่น เพื่อจะได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุม และใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารงานด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาความต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษณ์ ศรีสะเก. "การบริหารงานวิชาการของศึกษาธิการจังหวัด," มิตรครู. 28(16) : 17 ; 17 - 19 ปักษ์หลัง เมษายน 2527.
- กิตติมา ปรีดีดิolk. เอกสารคำสอนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- _____. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : อักษรพัฒนา, 2532.
- กิตติพงศ์ วงศ์สุนทร. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- กิริติ ศรีวิเชียร. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักเรียน พระปริยัติธรรมแผนกบาลี. ปริณิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. วัตถุประสงค์นโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535.
- จริยา เสดบุตร และคนอื่น ๆ. ผลขององค์ประกอบที่ไม่ใช่ทางด้านวิชาการที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2526. อัดสำเนา.
- จุฑามาศ เก็ดแก้วฟ้า. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- ชวาล แพร่ตกุล. เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

- ชุตินาถ มีมานัส. การบริหารงานวิชาการระดับอนุบาลของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา กลุ่มที่ 20. ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- โชคชัย ไกรนรา. ทักษะของครูต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2535. อัดสำเนา.
- ทิพากร นิตยสมบูรณ์. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทักษะของผู้บริหาร และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- นงเยาว์ ชาราศรีสุทธิ. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529
- ประเสริฐ ขาววงษ์. ปัญหาในการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2535.
- ปรีชา บุญคมรัตน์. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่. ปริชญานีพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ วิเวกานนท์. "การบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา," 33(8) : 13 - 22 ; พฤษภาคม 2526.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- _____. การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : พิมพ์, 2526.
- ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

วิญญู สาคร. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2517.

_____. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณสภา, 2526.

มณี ภักเกษม. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเครือคาทอลิก ในกรุงเทพฯ มหานคร. ปริณณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

เรือง เจริญชัย และเสรี ลาซโรจน์. "การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ความหมายและขอบข่าย กรมวิชาการ." ความรู้ด้านการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2527.

รุ่ง แก้วแดง อรุณ สุตสุข และปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. การประชุมชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถม หน่วยที่ 1 - 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : องค์การค้ำคुरुสภา, 2534.

_____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : องค์การค้ำคुरुสภา, 2534.

วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. สมุทรปราการ : ชนิษฐ์การพิมพ์, 2520.

ศิริธร สุขโขใจ. การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

ศรีสมร พุ่มสะอาด. "ความคาดหวังของหลักสูตร." วารสารพัฒนาหลักสูตร. ปีที่ 10 : ฉบับที่ 112 : มกราคม 2533.

สัจด์ อุทรานนท์. "ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา," เอกสารการอบรมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับสูง ของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 10 - 15 กันยายน, 2527.

- สมเกียรติ แก้วนิม. การศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนบริหารงานของศึกษานิเทศก์
อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534. อัดสำเนา.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- สมมาตร แก้วลาย. การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดตรัง. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528. อัดสำเนา.
- สังัด อุทรานนท์. "20 งานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา," ครูเชียงใหม่. 18 :
 30 - 34 ; ธันวาคม 2526.
- สามัญศึกษา, กรม กองการมัธยมศึกษา. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2530.
 กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2530.
- _____. หน่วยศึกษานิเทศก์. เลื่อนระดับปรับตำแหน่ง. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว,
 2531.
- _____. กองแผนงาน. แนวคิดและทิศทางการจัดการมัธยมศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษา
ฉบับที่ 8 (2540 - 2544). กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2538.
- _____. กองแผนงาน. สรุปร่างแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 8
(2540 - 2544). กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2539.
- _____. คู่มือการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : เอร่าวัฒการพิมพ์,
 2525.
- _____. คู่มือการบริหารการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524.
 กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์, 2526.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. การบริหารกิจการนักเรียน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 พิษณุโลก, 2520. อัดสำเนา
- สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : นิตยสยาม, 2523.

อภิรดี ชเนศวร. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. ปริณิฎานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์ การพิมพ์, 2527.

Alexander, Leigh and John Simons. The Determinants of School Achievement in Developing Countries : The Educational Production Function. New York : Holt Rinehart and Winston, 1975.

Anastasi, Anne. Psychological Testing. 2nd ed. New York : The Macmillan Company, 1967.

Andrews, Richard L. and Roger Soder. "Principal Leadership and Student Achievement," Educational Leadership. 44(6) : 9 - 11 ; March, 1987.

Anderson, Lester W. and Lauren A. Vandyke. Secondary School Administration. Boston, Mass. : Houghton Mifflin Co., 1963.

Barsaga, Eligio B. "Factor Associated with School Performance in the NCEE : A Policy Study," Educational Quarterly. 3 : 5 - 32 ; January March, 1978.

Best, John W. Research in Education. 3 rd ed. New Jersey : Prentice - Hall, 1978.

Campbell, Roald F., and Others. Introduction to Educational Administration. 4th. ed., Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1971.

Cronbach, Lee Joseph. Essential of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Haper and Row, 1971.

- Lee M. and Jame C. Vanhorn. Academic Administration : Budgeting and Decision Making with Multiple Objective. University of Nebraska Press. 1983.
- Miller. Van. The Public Administration of American School. New York : Mocmillan Publishing Company. 1965.
- Minudin. Osman Bin. "The Role of the Secondary School Principal as Perceived by Secondary School Pricipals in Sabah, Malaysia," Dissertation Abstracts International. Vol.47, No.7. p. 2403-A, January, 1987.
- Razikin. Mohyani. "Selected Malaysian Secondary Schools in Social Context : A Secondary Analysis of School Type, Student Background and Teacher Characteristics and Their Influence on Academic Achievement," Dissertation Abstracts International. Vol.47, No.2 : p. 490 - A, August; 1986.
- Sergiovanni, Thomas J. and other. Educational Governmance and Administration. Tuezona : University of Arizona, 1977.

ภาคผนวก

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

9 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
เรียน

ข้าพเจ้า นายสุนทร วิไลลักษณ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" ผลการศึกษาค้นคว้านี้จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของท่านอย่างแท้จริง ผลการตอบแบบสอบถามนี้ไม่มีผลเสียหายหรือกระทบกระเทือนต่อท่านและบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพราะมุ่งศึกษาในส่วนรวมและประโยชน์ต่อส่วนรวมเท่านั้น

ความสำเร็จในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอนุเคราะห์จากท่าน ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุนทร วิไลลักษณ์)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คำตอบของท่านจำเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัย หากขาดข้อมูลในส่วนนี้ การวิจัยในครั้งนี้ก็ไม่ว่าจะสำเร็จลุล่วงไปได้ จึงขอให้คุณได้โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ รวม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง () ตามสถานภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวของท่าน

1. วุฒิกการศึกษา

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

() ต่ำกว่า 10 ปี

() 10 ปีขึ้นไป

3. เพศ

() ชาย

() หญิง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามต่อไปนี้ ต้องการทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวนเป็น 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ การวัดผลและการประเมินผล

คำชี้แจง ขอให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามที่ท่านเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ปฏิบัติจริง

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การบริหารหลักสูตร					
1.	โรงเรียนจัดหาหลักสูตรระดับ ม.ต้น และ ม.ปลาย ไว้บริการแก่ครูภายในโรงเรียน					
2.	โรงเรียนจัดอบรมครูให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำไปใช้					
3.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำเนื้อหาและกิจกรรมมาจัด ประสบการณ์ให้แก่เรียน					
4.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูสร้างหลักสูตรรายวิชาเพื่อใช้ใน ท้องถิ่น					
5.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบการเรียน การสอนตามหลักสูตรได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
6.	โรงเรียนจัดหาเอกสารการใช้หลักสูตรไว้ให้ครูใช้อย่าง เพียงพอ					
7.	โรงเรียนจัดฝึกอบรมให้ครูเห็นความสำคัญของการทำแผน การสอน					
8.	โรงเรียนดูแลให้ครูได้สอนตามแผนการสอน					
9.	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหลักสูตร					

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>การจัดการเรียนการสอน</u>					
10.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนของนักเรียน ..	...	...			
11.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูทำการสอนด้วยกระบวนการต่าง ๆ .	...	...			
12.	โรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ ...	...	...			
13.	มีการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด .	...	...			
14.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน	...	...			
15.	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูได้ใช้จิตวิทยาการเรียนการสอน ..	...	...			
16.	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	...	...			
17.	โรงเรียนแต่งตั้งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตารางสอน ...	...	...			
18.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ	...	...			
19.	มีการปรึกษาหารือกับคณะครูเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียน ..	...	...			
20.	โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนได้สอดคล้องกับทรัพยากรบุคคล .	...	...			
21.	โรงเรียนเปิดวิชาเลือกหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนที่สนใจ ได้เรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ...	...	...			
22.	โรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อน	...	...			
23.	โรงเรียนให้ครูสอนเสริมแก่นักเรียนก่อนสอบแก้ตัว	...	...			
24.	โรงเรียนจัดสอนเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนเก่งเพื่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	...	...			
25.	โรงเรียนเปิดสอนวิชาชีพได้ตรงตามความต้องการของ ชุมชน	...	...			

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
26.	โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของครู ตารางประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัว และตารางสอนรวมทั้งชั้นเพื่อบริการแก่ครู	...	...	...	...	...
27.	สังเกตการสอนของครู เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการสอน	...	...	...	...	...
<u>การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ</u>						
28.	โรงเรียนกำหนดให้ครูรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางวิชาการตามความสามารถ	...	...	...	...	...
29.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	...	...	...	...	...
30.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนิทรรศการในโรงเรียน ...	...	...	...	...	...
31.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะทางวิชาการ	...	...	...	...	...
32.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกในกิจกรรมต่างๆ จัดทำโครงการของกิจกรรมที่นักเรียนเป็นสมาชิก	...	...	...	...	...
33.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน	...	...	...	...	...
34.	โรงเรียนจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ งานโรงเรียน	...	...	...	...	...

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
35.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย โดยเลือกตั้งประธานและคณะกรรมการ					
36.	โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ					
37.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดทำนายผลผลิตของนักเรียนเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน					
38.	โรงเรียนให้แต่ละหมวดวิชาจัดห้องประจำวิชา					
39.	โรงเรียนให้ความร่วมมือกับหัวหน้าหมวดวิชาในการทำปฏิทินปฏิบัติงานทางวิชาการตลอดปีการศึกษา					
40.	โรงเรียนจัดศูนย์วิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ..					
41.	โรงเรียนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูในโรงเรียน					
42.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนทุกระดับชั้นประกวดแข่งขันการจัดป้ายนิเทศในวันสำคัญต่าง ๆ					
43.	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการแข่งขันทักษะทางฝีมือ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย					
44.	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม					

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
45.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมโดยมีครู เป็น ที่ปรึกษา					
46.	โรงเรียนให้การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการของโรงเรียน					
47.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุด					
<u>การวัดผลและการประเมินผล</u>						
48.	โรงเรียนจัดอบรมเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผล การเรียน					
49.	โรงเรียนกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผลการเรียน ให้ครูนำไปปฏิบัติ					
50.	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคการวัดผลแบบต่าง ๆ มาใช้ ให้เหมาะกับรายวิชา					
51.	โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการ การสอนของนักเรียน					
52.	โรงเรียนสนับสนุนในการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่อง มาปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ					
53.	โรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา ...					
54.	โรงเรียนจัดตารางสอบ เวลาสอบได้เหมาะสมกับรายวิชา .					
55.	โรงเรียนจัดหาเครื่องมือที่จำเป็นในการสอบเพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกแก่ครู					

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
56.	โรงเรียนให้ครูมีอิสระในการวัดผลการเรียนการสอน					
57.	ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลให้สามารถวัดได้ครอบคลุม เนื้อหาตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
58.	ส่งเสริมสนับสนุนให้แต่ละหมวดวิชาจัดทำข้อสอบมาตรฐาน ..					
59.	โรงเรียนจัดการอบรมเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบให้ครูใน โรงเรียน					
60.	โรงเรียนแจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุมสอบและผู้เข้า สอบ					
61.	โรงเรียนแจ้งผลการประเมินผลการเรียนการสอนให้ ผู้ปกครองทราบ					
62.	โรงเรียนประเมินผลการเรียนของนักเรียนเพื่อจัดชั้นเรียน .					
63.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนของนักเรียน					
64.	โรงเรียนนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลมาประชุม ปรึกษากับคณะกรรมการวิชาการ เพื่อปรับปรุงการเรียน การสอน					
65.	โรงเรียนนำสถิติผลการสอบของนักเรียนมาปรับปรุงสภาพ การเรียนการสอน					

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายสุนทร วิไลลักษณ์
 เกิด 24 ธันวาคม 2488
 สถานที่เกิด สุพรรณบุรี
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 63/33 หมู่ 7 หมู่บ้านทัพยมลทล แขวงศาลาธรรมสพน์
 เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2508 โรงเรียนพันธะศึกษาแผนกมัธยม กรุงเทพ
 พ.ศ. 2514 ครูตรี โรงเรียนปทุมวิไล จ.ปทุมธานี
 พ.ศ. 2516 ครูโท โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จ.อุดรธานี
 พ.ศ. 2519 อาจารย์ 1 โรงเรียนปากเกร็ด จ.นนทบุรี
 พ.ศ. 2523 อาจารย์ 1 โรงเรียนเพิ่มวิทยา จ.นครปฐม
 พ.ศ. 2523 อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวิเศษชัยชาญวิทยาคม จ.อ่างทอง
 พ.ศ. 2527 อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนปรกแก้ววิทยา จ.นครปฐม
 อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนราษฎร์นิยม จ.นนทบุรี
 พ.ศ. 2530 อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนแคทรายวิทยา จ.ราชบุรี
 พ.ศ. 2533 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนชนบุรีวรเทพีพลารักษ์ กรุงเทพ ฯ
 พ.ศ. 2537 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษานารีวิทยา กรุงเทพ ฯ
 พ.ศ. 2539 ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณารามวิทยา กรุงเทพ ฯ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2508 บ.กศ.สูง วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 พ.ศ. 2512 กศ.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน จ.ชลบุรี
 พ.ศ. 2540 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร กรุงเทพ ฯ